

Πλωμαρίτικα

ΠΑΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΙΛΙΟΝ
Αριθμός Δέλλας
109

ΚΩΔΙΚΟΣ: 211566

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

ΖΗΝΩΝΟΣ 29- 31, Τ.Κ. 10437 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. FAX: 210 5233735 - www.plomarion.com

ΑΝΤΙΝΑΥΟΙ

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΩΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ 'ΒΕΝΙΑΜΙΝ Ο ΛΕΣΒΙΟΣ'

ΕΤΟΣ 36ο - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 241

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2013

Πλωμαρίτικοι ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τρίμηνη περιοδική έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «BENIAMIN Ο ΛΕΣΒΙΟΣ»

Ζήνωνος 29-31 Αθήνα • Τ. Κ. 10437 • Τηλ.-Fax: 210 5233735

Εκδότης-Διευθυντής: Στρατής Ψαρράς, Πρόεδρος Δ.Σ. Τηλ: 6976385871

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρατής Ψαρράς, Μαρία Κανελλοπούλου, Αμφιρίτη Καζάζη-Καπερώνη

Επιμέλεια Ύλης

Στρατής Ψαρράς, Αμφιρίτη Καζάζη-Καπερώνη

Συνεργάτες

π. Ευστράτιος Μανωλέλλης, Αντώνης Ανδριώτης, Αμφιρίτη Καζάζη-Καπερώνη

Ε. Καλδής, Κλεάνθη, Νίκος Λαγουμίδης.

- Τα κείμενα απηχούν τις θέσεις των συντακτών και όχι του Συλλόγου.
- Ανυπόγραφα κείμενα δε δημοσιεύονται.
- Κείμενα και φωτογραφίες που στέλνονται προς δημοσίευση δεν επιστρέφονται.
- Το εξώφυλλο φιλοτεχνήθηκε από το συγχωριανό μας γραφίστα Γιώργο Νικ. Μουτζούρη.

Περιεχόμενα

• Πολιτιστικάσελ. 4	της Αυτοδιοίκησής του10-11
• Από την εκδήλωση του Συνδέσμου μας για τα 200 χρόνια του Πλάτανου στην ομώνυμη πλατεία του Πλωμαρίου, την Παρασκευή 6 Σεπτεμβρίου 20135-6	• Ιερολοχίτες11-14
• Πλωμάρι και Πλωμαρίτες του χθες μέσα από τον ποιητικό λόγο του Στρατή Μαλλιαρού.....7-8	• Παρεκκλήσια και Εξωκλήσια της πόλης Πλωμαρίου και της περιφέρειας Πλωμαρίου14-15
• Εκδηλώσεις Γ' τριμήνου στο Πλωμάρι μας9-10	• Γιατί στο Πλωμάρι.....15-17
• Το ιστορικό Πλωμάρι στο ναδίρ	• Βενιαμίνεια 201317-19
	• Οι Νέες/νέοι πρωτοετείς μας20
	• Βλέποντας θυμόμαστε20-23
	• Οι νερόμυλοι του Σεδούντα24-25
	• Συγχαρητήρια26
	• Αυτοί που έφυγαν26
	• Στη μνήμη27
	• Συνδρομές27

Εικόνα εξωφύλλου: Οι θρύσες στην Καρυδιά, στο Μεγαλοχώρι

Οι “Πλωμαρίτικοι ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ”
στηρίζονται σε εμένα.
Θα καταθέτω την συνδρομή μου
στο λογαριασμό ΕΤΕ
080/296044-39

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - εκτύπωση
- επιμέλεια - διεκπεραίωση έκδοσης
Εκδόσεις Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ-Fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Καλούμε όλα τα μέλη του Συνδέσμου στην ετήσιά μας τακτική Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) που θα γίνει την **Κυριακή 26 Ιανουαρίου 2014** και **ώρα 10:30 π.μ.** στην αίθουσά μας, στη Ζήνωνος 29-31, με θέματα:

- α. Οικονομικός και Διοικητικός απολογισμός.
- β. Οικονομικός Προϋπολογισμός.
- γ. Συζήτηση και έγκριση νέου Καταστατικού.
- δ. Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) και Εξελεγκτικής Επιτροπής (Ε.Ε.)
- ε. Εκλογή αντιπροσώπων μας στην Ο.Λ.Σ.Α.

Δικαίωμα συμμετοχής θα έχουν τα ταμειακώς εντάξει μέλη μας.

Αν δεν έχουμε απαρτία η Γ.Σ. θα επαναληφθεί την επόμενη **Κυριακή 2 Φεβρουαρίου 2014**, στον ίδιο τόπο και χρόνο και με τα ίδια θέματα.

Πριν αρχίσουν οι παραπάνω διαδικασίες θα γίνει το ποδαρικό και θα κόψουμε τη Βασιλόπιτα.

Παρακαλείσθε για μαζική συμμετοχή. Ανάγκη ν' ανανεωθεί το Δ.Σ. μας από νέο αίμα, με όρεξη για προσφορά, με νέες ιδέες και ζωντάνια, κυρίως δε με δυνατότητα ανάλωσης χρόνου. Αλλιώς ο Σύνδεσμός μας κινδυνεύει.

Ο Πρόεδρος
Στρατής Ψαρράς

Η Γεν. Γραμματέας
Ευαγγελία Βελούτσου

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Όπως κάθε χρόνο, θα γιορτάσουμε και φέτος τον πολιούχο της γενέτειράς μας **Άγιο Νικόλαο**. Θα παρακολουθήσουμε τη **Θεία Λειτουργία στον ναό του Αγίου Κωνσταντίνου, στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου, την Κυριακή 8 Δεκεμβρίου 2013**.

Μετά την αρτοκλασία θα πάμε στην αίθουσά μας, στη Ζήνωνος 29-31, για καφέ, τσάι και για ευχές στις εορτάζουσες και στους εορτάζοντες, καθώς και κυρίως ν' ανταλλάξουμε σκέψεις για το πώς θα ζωντανέψουμε την παρουσία του Συνδέσμου μας όπου και όπως πρέπει.

Ο Πρόεδρος
Στρατής Ψαρράς

Η Έφορος Δημοσίων Σχέσεων
Μαρία Κανελλοπούλου

Η Γεν. Γραμματέας
Ευαγγελία Βελούτσου

Επισκεφθείτε μας για να ενημερώνεστε για το Πλωμάρι και για μας
www.plomarion.com & www.plomaricity.gr

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ

Για τη **Γιορτή του Ούζου**, για τα **ΒΕΝΙΑΜΙΝΕΙΑ** και για τα **200 χρόνια του “ΠΛΑΤΑΝΟΥ”** σε άλλες σελίδες, έχει ήδη γίνει αναφορά. Είχαμε όμως και εκθέσεις ζωγραφικής, που έγιναν στη ΛΕΣΧΗ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ “ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΛΕΣΒΙΟΣ”.

Έκθεση ζωγραφικής και Αγιογραφίας έκανε ο **Θεόφιλος Χαλδέζος**, από 20/7-1/8/13. Ήταν μάλιστα η τρίτη του ατομική έκθεση, στη Λέσχη, στο Πλωμάρι.

Μια ιδέα από τα έργα του παίρνουμε από τις φωτογραφίες, καθώς κι ένα μέρος της αίθουσας της Λέσχης.

Ο **Θεόφιλος Χαλδέζος** γεννήθηκε στο Πλωμάρι και μοιράζεται το χρόνο του μεταξύ Πλωμαρίου και Καρδίτσας. Είναι μέλος του ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ, στην αίθουσα του οποίου εξέθεσε έργα του Αγιογραφίας.

Φέτος επίσης έλαβε μέρος στην ομαδική έκθεση ζωγραφικής που έγινε στο “ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΕΙΟ” της Λάρισας.

Έκθεση ζωγραφικής έκανε και η **Ειρήνη Μιχαλέλη**, από 31/8-7/9/13. Τα θέματά της τα παρουσίασε, τα ζωγράφισε, πάνω σε ξύλα και λιτρίδια, μικρά και μεγάλα. Κρίμα που δεν έχει να μας δώσει φωτογραφία.

Η **Ειρήνη Μιχαλέλη** είναι κι εκείνη Πλωμαρίτισσα και ζει στο Πλωμάρι (Κουρνήλα).

Ασχολείται με τη ζωγραφική, βοηθώντας μάλιστα, μικρούς και μεγάλους λάτρεις του χρωστήρα στην ενασχόλησή τους αυτή και ειδικότερα στο σχέδιο.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΑΝΟΥ ΣΤΗΝ ΟΜΩΝΥΜΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Αγαπητές/οί επισκέπτες του Πλωμαρίου μας, Πλωμαρίτισσες/ες, ξένοι και ντόπιοι, καλησπέρα σας.

Θα σας απασχολήσω για 20' περίπου, επειδή θα σας μιλήσω στα ελληνικά και στ' αγγλικά.

Λέγομαι Τάκης Ψαρράς. Είμαι ένας από τους Πλωμαρίτες που ζουν στην Αθήνα, στον Πειραιά και στα γύρω τους.

Όπως ξέρετε, για να έρθουμε εδώ λέμε: "Θα πάμε στον Πλάτανο" ή "θα σε δω στον Πλάτανο". Δηλαδή στη μικρή αυτή πλατεία με τα μαγαζιά, που σχεδόν στη μέση της είναι το δένδρο αυτό, ο Πλάτανος, απ' όπου και τ' όνομά της.

Πλωμαρίτες που τώρα αν ζούσαν θα ήταν περίπου 160 χρονών, δηλαδή που είχαν γεννηθεί γύρω στα 1850, άφησαν την πληροφορία στα παιδιά και στα εγγόνια τους ότι ο Πλάτανος αυτός ξεκίνησε τη ζωή του γύρω στα 1813. Την πινακίδα αυτήν, εδώ και 3 χρόνια, τη θεωρούσαμε ως χαμένη.

Το 1813 Πλωμάρι δεν υπήρχε. Πλωμάρι ήταν το σημερινό Μεγαλοχώρι, το γνωστό και ως Καμένο Χωριό. Όλη η περιοχή αυτή ήταν ακατοίκητη, με το ποτάμι αυτό στη μέση, όπως και σήμερα, να κατεβάζει τα νερά του στη θάλασσα.

Δίπλα στην κοίτη του βέβαια φύτρωναν λυγαριές, μυρτιές, ροδοδάφνες, πλατάνια και άλλα άγρια. Στη θέση αυτή, την έρημη τότε, φύτεψε και ο τώρα μεγάλος μας Πλάτανος. Τον άφησαν να ζήσει και ζει μέχρι σήμερα όταν γύρω στα 1840 με 1845 άρχισαν να χτίζουν σπίτια και μαγαζιά. Έτσι κατοικήθηκε η περιοχή αυτή, που το πρώτο όνομά της ήταν Ποταμός. Αργότερα μετονομάστηκε σε Πλωμάρι.

Το Πλωμάρι έφτασε να έχει, σχεδόν μέχρι το 1930, 13.000 περίπου κατοίκους, ενώ

τώρα έχει λιγότερους από 4.000.

Το Πλωμάρι συνεχίζουν να το ερημώνουν, όπως και την άλλη νησιωτική και ηπειρωτική ελληνική επαρχία.

Ο στόχος που δοκιμάστηκε και πέτυχε σ' Ευρώπη, Αμερική, Ασία κ.λπ. ήταν και είναι ένας. Όλοι να ζούμε σε μεγάλες πόλεις, σε τιμεντένια διαμερίσματα, χωρίς γειτονίες, ξένοι μεταξύ μας, για να ελέγχουν ευκολότερα το μυαλό, τη συνείδηση και τα θέλω μας.

Η πλατειούλα αυτή καθημερινά, ακόμη και μέχρι το 1960, είχε πολύ ζωντάνια. Ο κόσμος πηγαινόερχονταν στο φαρμακείο, στο ιατρείο, στο κουρείο, στο παντοπωλείο, σ' ένα σωρό άλλα μαγαζιά και στα καφενεία. Τώρα είναι αυτά που βλέπουμε μόνο. Και τότε και τώρα ερχόμαστε να καθίσουμε στη σκιά του Πλάτανου. Μια απόδειξη είναι οι λίγες αυτές φωτογραφίες.

Για σκεφθείτε; **1813-2013. Διακόσια χρόνια πέρασαν. Διακοσίων ετών ζωή έχει ο Πλάτανός μας.**

Στην υγεία σου λοιπόν, να τα χιλιάσεις γέρο Πλάτανέ μας και να ξαναζωντανέψει η πλατεία σου. Και πάλι στην υγεία του και στην υγεία μας.

Τη χαμένη στρογγυλή ασπρόμαυρη πινακίδα, αυτήν εκεί επάνω, θυμήθηκαν οι **Νίκος Ανδρόνικος, Νίκος Τυρανής και Γρηγόρης Σκορδάς**, που με την παρουσία της θα υπογράμμιζε τα 200 χρόνια του.

Ως μέλη και φίλοι του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΛΩΜΑΡΙΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ "BENIAMIN ΛΕΣΒΙΟΣ" το κουβεντιάσαμε, αποφασίστηκε και ιδού το αποτέλεσμα. Τρεις πινακίδες με το 1813 είναι πάνω στον Πλάτανό μας.

Ο **Δημήτρης Δημητριάδης** από τη Θεσ/νίκη, που ζει στο Πλωμάρι μας κι έχει το μαγαζί του κάτω στην αγορά κοντά στο άλλο γεφυράκι και κάνει καλλιτεχνικές εκτυ-

πώσεις, κατασκεύασε τις δύο οβάλ πρασι-
νόχρωμες πινακίδες με το 1813.

Προ ημερών εντοπίστηκε και η φερόμε-
νη ως χαμένη στρογγυλή ασπρόμαυρη. Την
είχαν φυλάξει, χωρίς να το ξέρουμε, ο **Κώ-
στας Αζάμπι** με τη γυναίκα του **Ελένη Πού-
λια**, που έχουν αυτήν εδώ, δίπλα μου, την τα-
βέρνα "Ο Πλάτανος".

Η προσπάθεια ολοκληρώθηκε από τον ξυ-
λουργό **Νίκο Αντωνάκα**, (Μπουντούρη), που
το ξυλουργείο του είναι εδώ μπροστά μας, δί-
πλα στο καφέ μπαρ SERAFINO. Τοποθέτησε
και τις τρεις πινακίδες, εκεί που τις βλέπου-
με, να μας λένε το χρόνο που, καθώς είπαν,
γεννήθηκε ο Πλάτανός μας.

Και πάλι στην υγεία του. Να τα χιλιάσει.
Γεια σας και καλή διασκέδαση.

Πλωμάρι

Παρασκευή 6 Σεπτεμβρίου 2013,
ώρα 22:15

Dear guests and visitors to Plomari, resi-
dents of Plomari, both, local and foreign, good
evening to you.

This speech will take about 20 minutes, due
to the fact that it will be read in both Greek and
English.

My name is Takis Psarras. I am one of the
Plomarites who currently live in Athens, Pireas
and the surrounding areas.

As you know, if we went to meet here, we
say: "We will go to Platanos" or "I will see you
at Platanos" which is this little square with these
cafe's, with this plane tree, in the centre, from
which this square gets its name.

Previous generations knew that this tree
had existed since 1813 and put up that, round
black and white, plaque, which for about the last
3 years we thought was lost.

In 1813 Plomari did not exist and the
whole area was not inhabited, but this stream
was then as it is now.

On the banks of the stream there were
many different trees, including plane trees, and
of course this one.

When they began building in this area be-
tween 1840 and 1845, though they cleared the

area, they let this tree live. The inhabitants
named the new village "Potamos" which means
river. Later on they changed the name to "Plo-
mari". Up to that point Plomari was the name
of Megalochori.

Plomari reached more than 13.000 inhab-
itants by 1930, but now there are fewer than
4.000 residents. Where are all these people?
They 've been moved to big cities and live in
concrete blocks, where nobody knows his
neighbour. And so our mind, soul and will is con-
trolled.

This little square up to around 1960 was
buzzing with life. There were many business-
es including a pharmacy, doctor's room, hair-
dressers, etc., but now, as we see, there are
these few shops. The proof is these few pho-
tos.

Just think about it. **1813-2013. 200 years
have passed and our plane tree, the Platanos,
has lived for 200 years.**

Well!!! Here's to you, our old plane tree! We
hope you live to a thousand years, and that your
little square will be revived.

That forgotten, lost, black and white plaque
was remembered by **Nikos Andronikos, Nikos
Tyranis** and **Gregoris Skordas**. As members
and friends of the Venyamin Lesvios Club of At-
tikis, we discussed the bi-centenial and so here
we are.

Dimitris Dimitriadis from Thessaloniki,
who has a shop on the other little bridge, made
the 2 nice oval green plaques with "1813". The
black and white plaque was kept by **Kostas Az-
abi** and his wife Eleni Poulia, who have the tav-
ern, on my left, called "Platanos".

The project was completed with the help of
Nikos Antonakas, the carpenter, who works
here at carpenter's shop, next to cafe Serafi-
no, who put up the 3 plaques, which remind us
of the year our Platanos came in to being.

So my friends, once again. We salute our
Platanos!!!

Thank you all for coming and enjoy your
evening.

Plomari

Friday, September 6, 2013, hour 22:15

ΠΛΩΜΑΡΙ ΚΑΙ ΠΛΩΜΑΡΙΤΕΣ ΤΟΥ ΧΘΕΣ μέσα από τον ποιητικό λόγο

του Στρατή Μαλλιαρού*

ΜΕΛΙΝΤΑ

Στη βελουδένια σου αμμουδιά
θαρθώ του θέρους μια βραδιά
να γίνω κοχειλάκι
και να γεμίζω με δροσιές
και πελαγίσιες ευωδιές
πλάϊ σ' ένα λιτριδάκι...

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ

Αγία Βαρβάρα και Κρυφτή
φυλάν σε κάθε σου άκρη
και συ στη μέση αρχοντικό
και τρυφερό σα δάκρυ...

ΑΜΜΟΥΔΕΛΛΙ

Στο Αμμουδέλλι θα κάτσουμε
με το κύμα αγκαλιά μας
και μια θάλασσα αρύπαντη
να ρουφά τα φιλιά μας.

Στο Αμμουδέλλι, να νιώσουμε
πως ξανάρχεται η νιότη
τρυφερή κι ολοζώντανη
κι ίδια ως ήταν η πρώτη...

ΤΟ ΟΥΖΟ ΜΑΣ

Φέρτε ένα ούζο Βαρβαγιάννη,
φέρτε και του Πιτσιλαδή
κι όποιανου άλλου, που δεν ξέρω,
ν' ανάψουμε σαν το δαδί.

Κάτω να πάνε τα φαρμάκια,
μεσ' το βυθό μας να χαθούν,

στον ουρανό να δούμε τ' άστρα
κι όλα τριγύρω μας ν' ανθούν.

Πόσες χιλιάδες πικραμένοι
στον Κόσμο δε σ' ευγνωμονούν.
Ούζο του Ποταμού ως σε πίνουν
και παύουν έτσι να πονούν...

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Στ' Αγίου Γιαννιού τη γειτονιά,
στου ποταμού τις κοίτες,
χιλιάδες άνθη και κλωνιά
κι αηδόνια και σπουργίτες.

Σε συναυλία τα πουλιά,
τα χρώματα όλα σμίγουν
και τις ματιές και τη λαλιά
στο θάμπος μας τα πνίγουν.

Ανάμεσά τους ρυθμικά
κυλάει το χρυσάφι,
το ηλιόφωτο κι αρμονικά
πιάνει όλα και τα βάφει.

Και τότες άνθη κι ευωδιές,
δροσιά, καρποί, αερένια,
φαντάζουνε σα ζωγραφίες
και σαν παραδεισένια...

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΕΙΟ

Κι απόψε, ως πάντοτε, λαχτάρησα
το Αθανασιάδαιο,
στη θαλπωρή του μέσα να βρεθώ
κι ένας θαμώνας του κι εγώ να γίνω.
Να κάτσω εκεί προς τη γωνίτσα του,
πόσος καιρός και τι όνειρο,
σε μια παλιά καρέκλα να στρωθώ
και το βαρύ-γλυκύ μου ν' αργοπίνω.

Να καλοβλέπω όσους θα μπαίνουνε
πόσο γνωστοί μα κι άγνωστοι
και με τρεμούλιασμα να προσπαθώ
μήπως κάποιο παλιόφιλο γνωρίσω.

Θα με κοιτούν μάτια περίεργα
κι αλήθεια θε μου νάτανε,
κι ίσως λιγάκι να συγκινηθώ
κι ίσως και λίγα δάκρυα να χύσω.

Το καφενείο τούτο τ' όμορφο
πότε μου δεν το χάρηκα.
Και δε μπορώ να καλοθυμηθώ
τι νάναι η γοητεία του που έχει.
Μικρός ήμουν τότε που αλλού έφυγα
και μόνο το κρυφόβλεπα-
και τώρα όπου για καφέ σταθώ
σκλάβος ευθύς σ' εκείνο ο νους μου τρέχει...

ΣΤΟΝ ΠΑΓΑΙΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΥΦΤΗ

Νάσαι στον κατσικόδρομο
που καταλήγει στην Κρυφή,
την Παναγία τη λατρευτή
κι όταν σε πιάνει ο ίλιγγος
βλέποντας πλάϊ τον γκρεμό,
να νιώσεις μέσα τον καϊμό
και τη λαχτάρα σου άσβηστη
να τρέξεις προς την Παναγιά,
να πας για τάμα κι ευλογία.

Σ' αγκάθια και κατσάβραχα
να περπατάς, να προχωρείς,
τη λύτρωση να πας να βρεις
και πάνω από τη θάλασσα
και κάτω από τον ουρανό
να μη φοβάσαι το κενό,
μα να κρατάς την πίστη σου
σα λάβα κόκκινη, καφτή
και να πηγαίνεις στην Κρυφή...

ΠΛΑΓΙΑ

Πλαγιά μου αριστοκράτισσα
μέσα στο νου μου κράτησα
μέχρι και τώρα ακόμα
την πράσινη πλατεία σου,
δροσιά και γοητεία σου
και γραφικό σου χρώμα.

Μ' απ' όλα τα καμάρια σου
μοιάζουν με κεχριμπάρια σου,
Πλαγιά, του νου μου κλέφτρα,

κάτω η Αγιά Τριάδα σου
και πάνω, στην απλάδα σου,
μια Υπαπαντή μαγεύτρα.

Θαρθώ στο πανηγύρι τους,
παλιοί καιροί-χατίρι τους,
καθώς ερχόμουν πρώτα
μαζί μ' όλο το ασκέρι μας
και τα κεριά στο χέρι μας
και στην ψυχή τα φώτα.

*** Γέννημα θρέμμα του Πλωμαριού,
όπου τέλειωσε Δημοτικό και Γυμνάσιο**

Επισκεφθείτε μας για να ενημερώνεστε για το Πλωμάρι και για μας
www.plomarion.com & www.plomaricity.gr

Εκδηλώσεις Γ' τριμήνου στο Πλωμάρι μας

Οπως όλοι μας γνωρίζουμε ο Ιούλιος είναι ο μήνας των 4 μεγάλων πανηγύρεων του Πλωμαρίου μας. Όλοι τα περιμένουν με χαρά και συγκίνηση, για να λάβουν μέρος σ' αυτά. **Για πρώτη φορά φέτος στις αρχές Ιουλίου έγινε η γιορτή του Ούζου, 5-7 Ιουλίου 2013 στη μαρίνα Πλωμαρίου** από όλες τις ποτοποιίες, με ομιλίες, μουσικές, τραγούδια και παροχή ούζου, αλλά οι Πλωμαρίτες δεν είχαν έλθει ακόμη όλοι στο Πλωμάρι για διακοπές.

Όλα τα χρόνια γινόταν **η γιορτή του ΟΥΖΟΥ πριν το τέλος Ιουλίου** και είχε μεγάλη συμμετοχή των συμπολιτών μας, αλλά και των ξένων επισκεπτών μας.

Την **1η Ιουλίου** γιορτάσθηκε η πανήγυρη των Αγ. Αναργύρων στο Α' Κοιμητήριο.

Στις **17 Ιουλίου** γιορτάσθηκε στη Σεδούντα το εξωκλήσι της Αγ. Μαρίας.

Στις **18 Ιουλίου** το βράδυ Ιερά αγρυπνία στην Αγ. Παρασκευή Πλωμαρίου.

Σάββατο 20 Ιουλίου εορτή του Προφήτη Ηλία κατά τον εσπερινό είχε αρκετό κόσμο, αλλά και το πρωί στην πανηγυρική Θεία Λειτουργία, κατά την οποία μίλησε για τον θαυματουργό Προφήτη ο **π. Ευστράτιος**, όπως κάθε χρόνο.

Δευτέρα 22 Ιουλίου της Αγίας ενδόξου Μυροφόρου Μαρίας Μαγδαληνής, που είναι το ιστορικό παρεκκλήσι Ίσα-Μέσα. Στον εσπερινό μίλησε ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Αρχιμ. **π. Ιάκωβος Καραμούζης** και το πρωί ο **π. Ευστράτιος**.

22 Ιουλίου το βράδυ έγινε Ιερά αγρυπνία στον Άγιο Παντελεήμονα.

25 Ιουλίου της Αγίας Άννας έγινε Θ. Λειτουργία στο εξωκλήσι, που βρίσκεται απέναντι από την Παναγία Κουτρούλια, ενορίας Αγ. Παρασκευής.

26 Ιουλίου ημέρα Παρασκευή, εορτή της Αγ. Παρασκευής, ενορίας Ταρσανά, που συγκεντρώνει κάθε χρόνο αρκετό κόσμο. Κατά τον πανηγ. εσπερινό μίλησε ο Πρωτοσύγκελλος της Ι. Μητροπόλεως μας **π. Ιάκωβος Καραμούζης** και το πρωί κατά την Θ. Λειτουργία ο **π. Ευστράτιος**, που συμπλήρωσε 53 χρόνια Ιερατικής Διακονίας, διότι Ιερεύς χειροτονήθηκε 26 Ιουλίου το

1960, στην Αγ. Παρασκευή.

Σάββατο 27 Ιουλίου εορτή του Αγίου Παντελεήμονος - κουτσός - στραβός στον Άγιο Παντελεήμονα, κατά τον πανηγυρικό εσπερινό και την Θ. Λειτουργία μίλησε ο **π. Ευστράτιος**, τη επιθυμία και προτάσει του Αρχιερατικού Επιτρόπου και εφημερίου του Αγίου Νικολάου.

Τρίτη 6 Αυγούστου εορτή της Μεταμορφώσεως έγινε στον πανηγυρίζοντα Ι. Ναό Μεγαλοχωρίου πανηγυρική Θ. Λειτουργία.

Δευτέρα 12 Αυγούστου Ιερά Αγρυπνία στην Παναγία Κουτρούλια 10 μ.μ.

Πέμπτη 15 Αυγούστου εκτός των ενοριακών ναών έγινε Θ. Λειτουργία και στην Παναγία Κουτρούλια για την γιορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

23 Αυγούστου στον Ι. Ναό Μεγαλοχωρίου έγινε το καθιερωμένο ετήσιο μνημόσυνο του Μεγάλου Δασκάλου του Γένους του **Βενιαμίν Λέσβιου** και επακολούθησε κατάθεση στεφάνων στο σπίτι που γεννήθηκε και δεξίωση στην καρυδιά.

27 Αυγούστου του Αγίου Φανουρίου, Θ. Λειτουργίες στον Αγ. Φανούριο Σελάδι και Άγιο Φανούριο Τρίγωνος με αρκετό κόσμο και πολλές φανουρόπιτες.

29 Αυγούστου, εορτή της αποτομής της τιμίας κεφαλής Ιωάννου του Βαπτιστή, ημέρα νηστείας, έγιναν λειτουργίες στα Φλίππια, στο Μεγαλοχώρι / Βνιάρικο νερό / Μηλιές και στους κήπους Αγίου Ισιδώρου, με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

Κυριακή 1η Σεπτεμβρίου έγινε η καθιερωμένη γιορτή της Καμπάνας, που γίνεται κάθε χρόνο στο Καραγάτς, την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, ασχέτως αν η πρώτη Κυριακή είναι 1, 2, 3, 4, 5 του μηνός. Φέτος έτυχε την 1η του Σεπτέμβρη.

Στις **2 Σεπτεμβρίου** γιορτάσθηκε ο Άγιος Συμεών ο Στυλίτης, ημέρα Δευτέρα λόγω Κυριακής, που γιόρταζε, αλλά και πάλι είχε αρκετό κόσμο, στη Ζαρπίδα, που είναι το ιστορικό εξωκλήσι του Αγ. Συμεών και το φροντίζει η οικογένεια **Αγάλια**.

Αλλαγή τελέσεως της Θ. Λειτουργίας έγινε και για την εορτή του Γενεθλίου της

Παναγίας μας, που ήταν Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου. Στο μεν εξωκλήσι που βρίσκεται στην Άμαξο / Αηδονιάτισσα / έγινε η λειτουργία την παραμονή ημέρα Σάββατο, στη δε Παλιακκλησιά Θ. Λειτουργία έγινε τη **Δευτέρα 9 Σεπτεμβρίου**. Είχε κι εκεί αρκετό κόσμο. Και του χρόνου.

Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού. Εκτός από τους ενοριακούς Ναούς, έγινε πανηγυρική Θ. Λειτουργία και στον Τίμιο Σταυρό, που βρίσκεται στη συνοικία Αγ. Ισιδώρου, κον-

τά στο γήπεδο Πλωμαρίου.

Παρασκευή 20 Σεπτεμβρίου γιορτάσθηκε ο Άγιος Ευστάθιος στο εξωκλήσι του Αγίου στην Άμαξο και στο ιστορικό εξωκλήσι του Αγίου στο Αμπελικό με συμμετοχή αρκετών προσκυνητών.

Πέμπτη 26 Σεπτεμβρίου γιορτάσθηκε πανηγυρικά η Μετάσταση του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στον ιστορικό μεγαλοπρεπή Ναό του Μεγαλοχωρίου.

π.Ε.Μ.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΠΛΩΜΑΡΙ ΣΤΟ ΝΑΔΙΡ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ

Το Πλωμάρι από τον Καλλικράτη κι εντεύθεν, στερείται έστω και Αντιδήμαρχου. Πέρασαν μέχρι τώρα 4-5 διορισθέντες από το Δήμο Λέσβου Αντιδήμαρχοι και μέσα σε ορισμένους μήνες παραιτείτο ο καθένας τους. Πέρασαν ο **Στ. Πολίτης**, ο **Δ. Μουτζούρης**, ο **Κ. Φραγκόπουλος**, ο **Προκόπης Γυμνάγος** τώρα και σε δύο Δήμους και μια φορά την εβδομάδα, όπως λένε οι Πλωμαρίτες, δεν μπορούσες να τον δεις.

Το Πλωμάρι δεν ζητά εύσημα για τους αγώνες που έκανε πριν 100 χρόνια για την απελευθέρωση του νησιού μας, ούτε ιδιαίτερη φροντίδα από το Κράτος. Ζητά και απαιτεί δικαιοκρατία των κονδυλίων, που διατίθενται για το ακριτικό νησί μας. Χαιρόμαστε να γίνονται έργα για όλους τους δρόμους του νησιού μας που βρίσκονται σε άσχημα χάλια και μάλιστα χαρακτηριστικά το λένε και το επαναλαμβάνουν δεν είμαστε ζηλιάρηδες, αλλά παραπονιάρηδες.

Τα τελευταία 20 χρόνια, ουδέν βασικό έργο έγινε στο Πλωμάρι, ούτε και σε κάποιο από τα 8 χωριά της περιφέρειας Πλωμαρίου. Ξεκίνησε το 1981 ο δρόμος Μελίντα - Βατερρά και έφθασε μέχρι τη Μελίντα και σταμάτησε εκεί με τη δήθεν πρόφαση ότι για να περάσουν τα βράχια της Παναγίας Κρυφτής χρειάζονται πολλά χρήματα. Προφάσεις εν αμαρτίαις. 18 χρόνια πέρασαν για να γίνει τουλάχιστον η παράκαμψη Λαγκαδάς - Πλωμαρίου - Τρίγωνα - Πλαγιάς και ακόμη γίνονται δήθεν δημοπρασίες και ακυρώνονται. Οι

ξένοι τουρίστες, όλοι, διαμαρτύρονται για τα χάλια του δρόμου Γέρα - Πλωμάρι, αλλά κανείς δεν συγκινείται και μάλιστα οι οδηγοί αυτοκινήτων διαμαρτύρονται έντονα και λένε κι εμείς πληρώνουμε φόρους, όσους πληρώνουν οι κάτοικοι της Αθήνας, ή των άλλων πόλεων της Ελλάδος και δρόμο δεν έχουμε. Ξεκίνησε από το 1957 ο δρόμος Μεγαλοχώρι - Αγιάσος και ακόμη χωματόδρομος είναι εκτός κι αν κάνει τώρα ο συμπατριώτης μας Υπουργός κ. **Αθανασίου** κάτι για το δρόμο αυτόν, όπως έχει υποσχεθεί. Το φράγμα Σεδούντας το εγκαινιάσαμε πανηγυρικά πριν 18 χρόνια. Ο βιολογικός καθαρισμός του Πλωμαρίου έχει τα χάλια του κι αυτός και οι ξένοι τουρίστες και οι αρκετοί συμπατριώτες μας, που ήλθαν φέτος στη γενέτειρα από Αμερική, Αυστραλία, Ν. Αφρική, τραβούν τα μαλλιά τους, για την κατάντια της καθαριότητας και για τα σκουπίδια στους δρόμους.

Συζητώντας σήμερα με πολλούς συμπατριώτες μας του εξωτερικού, που ήρθαν στη γενέτειρά τους, αλλά και Πλωμαρίτες άνδρες και γυναίκες, λένε ότι το Πλωμάρι το αφήσαμε πριν από 30 και 40 χρόνια και δεν βλέπουμε καμιά βασική πρόοδο στους δρόμους, στο λιμάνι και στα γύρω χωριά που πηγαίνουμε εκδρομές τακτικά. Έχουμε την εντύπωση ότι κάποιος το πολεμάνει, να μην γίνει ο δρόμος Μελίντα - Βατερρά, να μην γίνει ο δρόμος Γέρα - Πλωμάρι, ούτε Μεγαλοχώρι - Αγιάσος, ούτε έστω Αμπελικό - Σταυρός, για να βρίσκουν οι ξένοι επισκέπτες μας, τουρίστες, διέ-

ξοδο, αλλά να επιστρέφουν πάλι από το δρόμο που ήλθαν.

Το λένε έντονα οι Πλωμαρίτες και το φωνάζουν ότι αν δεν γίνουν 3-4 Δήμοι στο νησί μας, δεν πρόκειται να πάμε να ψηφίσουμε στις εκλογές του Μαΐου 2014. Έχουν μόνο την ελπίδα τους στο συμπατριώτη μας Υπουργό κ. **Αθανασίου** ότι θα επιδιώξει να τηρηθεί η υποσχηση που είχε δώσει τότε σαν Αν. Υπουργός Εσωτερικών και τώρα σαν Υπουργός Δικαιοσύνης, να ενημερώσει τον αρμόδιο Υπουργό Εσωτερικών, ότι η Λέσβος είναι ένα μεγάλο νησί, είχε 13 Δήμους μέχρι το 2010 και έμεινε με ένα Δήμο, που απέδειξε μέχρι τώρα ότι δεν μπορεί να διοικήσει σωστά όλο το νησί,

από το Σίγρι μέχρι το Αμπελικό και χρειάζονται 4-5 Δήμοι για να υπάρχει Αυτοδιοίκηση.

Πιστεύω ακράδαντα ότι αυτή δεν είναι επιθυμία μόνο των Πλωμαριτών, αλλά όλων των κατοίκων του ακριτικού και αδικημένου νησιού μας.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Παπα-Στρατής Μανωλέλλης
Πλωμάρι

*Αναδημοσίευση από την εφημερίδα της
Μυτιλήνης «ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ» Τρίτη 17 Σεπτεμβρίου 2013.*

ΙΕΡΟΛΟΧΙΤΕΣ

ΟΙ ΑΦΑΝΕΙΣ ΗΡΩΕΣ ΠΛΩΜΑΡΙΤΕΣ ΤΟΥ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ο φόρος τιμής και η αναφορά στους Ιερολοχίτες μας, με τα πρώτα δημοσιεύματα στα τ. 237 και 238, Ιουλ.-Αυγ.-Σεπ. και Οκτ.-Νοε.-Δεκ. 2012 δε συνεχίστηκε στα τεύχη μας 239 και 240 λόγω κυρίως της πολλής ύλης για τα εκατό χρόνια ελευθερίας, Πλωμάρι 1912-2012.

Ξαναρχίζουμε με τον **Αλέκο Κριτζά**, για τον οποίο γράφει ο **Αντώνης Ανδριώτης**, ως συνέχεια των όσων αναφέρονται στο τ. 107-108 του Νοε.-Δεκ. 1985.

Και η έκπληξη! Προέρχεται από τον ποιητικό λόγο του αγαπητού **Στρατή Μαλλιαρού**, που δεν παύει να μας εκπλήσει. Μετά τα, όσα παρακάτω, του **Αντώνη Ανδριώτη**, ακολουθεί το ποίημα **“ΣΤΟΝ ΑΛΕΚΟ ΚΡΙΤΖΑ”** γεμάτο από ενθουσιασμό και εικόνες της τότε εποχής, που φλέγονταν από τη χαρά της νίκης κατά του Ναζισμού.

ΑΛΕΚΟΣ ΚΡΙΤΖΑΣ, Ο ΙΕΡΟΛΟΧΙΤΗΣ

Όπως αναφέρθηκε στο τεύχος 238 των «Πλωμαρίτικων Αντίλαλων», είχα την τύχη να πάρω μια συνέντευξη από τον Ιερολοχίτη **Αλέκο Κριτζά**, την οποία και δημοσίευσα στο τεύχος 107-108 Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου του 1985. Ανταποκρινόμενος σε σχετική παράκληση του, κ. **Τάκη Ψαρρά**, προς την οικογένεια του **Αλέκου Κριτζά**, για την αποστολή μιας φωτογραφίας του, επικοινωνήσα με τα παιδιά του, το **Μανώλη** και τη **Βέσση Κριτζά**, που ζούν στο Johannesburg της Ν. Αφρικής. Τους ζήτησα μια φωτογραφία του πατέρα τους και ό,τι άλλη πληροφορία μπορούσαν να μου δώσουν σχετικά με τη δράση του.

Ευγενικά ανταποκρινόμενος, ο κ. **Μανώλης Κριτζάς** μου έστειλε με ηλεκτρονικό τα-

χυδρομείο (e-mail) τις πιο κάτω φωτογραφίες, τις οποίες, με την άδειά του, σας στέλνω για δημοσίευση στους «Πλωμαρίτικους Αντίλαλους» με το σημείωμα αυτό.

Αντώνης Ν. Ανδριώτης

ΥΓ. Με αφορμή την αναφορά του περιοδικού στους συμπατριώτες μας Ιερολοχίτες, η κ. **Έλλη Αγριγιαννάκη** ευγενικά μου έστειλε μια πρόσφατη έκδοση του Δήμου Κιμωλιτών αφιερωμένη στον συμπατριώτη μας Ιερολοχίτη κ. **Νικόλαο Σαμαρά**. Το βιβλίο είναι του **Χρήστου Στεφ. Ευαγγέλου** και τιτλοφορείται «Ο Ιερολοχίτης Νικόλαος Ι. Σαμαράς και η δράση του Ιερού Λόχου σε Κίμωλο-Μήλο-Γύρω Νησιά», Δήμος Κιμώλου 2012.

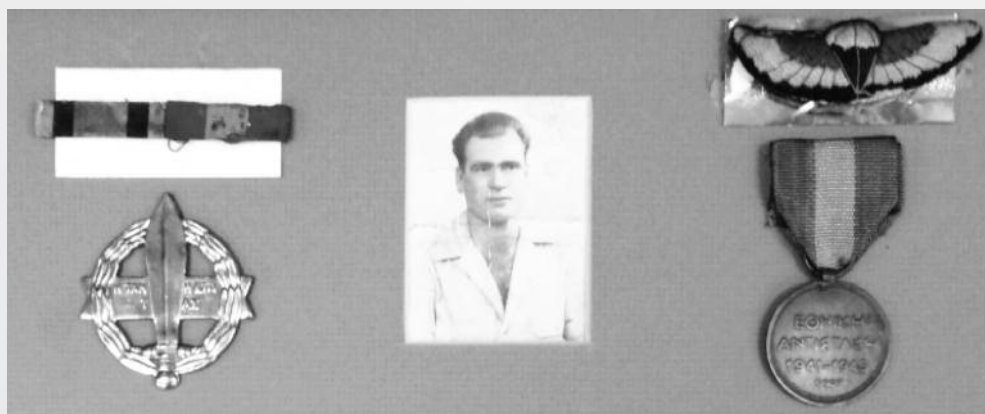
Στην φωτογραφία, ο **Αλέκος Κριτζάς** είναι στο μέσον της πρώτης σειράς. Στο κάτω μέρος της φωτογραφίας υπάρχει η εξής ιδιόχειρη σημείωση:

«Θνήσκει Υπέρ Πατρίδος

Sampotas 26 Μαρτίου 1943 εις Μυτιλήνη

Ευτυχία, Χαρά Υπέρ Πατρίδος

Τ' αγαπητά μου παιδιά (Τσώρτσιλ)»

Φωτογραφία του Αλέκου Κριτζά εν μέσω των παρασήμων του.

Απονομή παράσημου ανδρείας. Το πιο πάνω κείμενο έχει ως εξής:

ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ

Ο Επιλοχίας Γκριτζάς Αλέξανδρος δικαιούται να φέρη το σήμα του Ιερολοχίτου διά την ανδρείαν, την καρτερίαν και την προθυμίαν του εις τον πόλεμον διά την Ελευθερίαν.

(υπογραφή) Τσιγάντες

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΛΟΧΟΥ

GREEK SACRED REGIMENT

S/M A. GRITZAS is entitled to wear the Badge of the Greek Sacred Regiment for the valour, endurance and eagerness shown during the war for Liberty.

(ΣΣ: Υπογραφή μάλλον του Τσιγάντες εις την Αγγλικήν)

**Απονομή μεταλλίου
στον Αλέκο Κριτζά
από το Υπουργείο
Εθνικής Αμύνης,
για την συμμετοχή του
στην Εθνική Αντίσταση
«σαν Μέλος των
Ενόπλων Δυνάμεων
της Μ. Ανατολής».
(Υπογράφεται από
τον Ταξίαρχο
Χατζηδάκη Εμμανουήλ)**

ΣΤΟΝ ΑΛΕΚΟ ΚΡΙΤΖΑ

Κριτζά μου Αλέκο ως τώρα αισθάνομαι
για σένα να με πνίγει ο θαυμασμός μου,
τότε που από το Ρίμινι έφτασες,
ο λυτρωμός σαν έγινε του κόσμου.

Με τη χακί στολή που δόξασες
στο ξένο μα και στο δικό μας χώμα,
με μάτια αστραφτερά, περήφανος,
τάχω όλα ζωντανά μπροστά μου ακόμα.

Τους Γερμανούς να φεύγουν έντρομοι,
τους Πλωμαρίτες να πανηγυρίζουν
κι εσέ να σιργιαννίζεις αέρινος
κι όλοι για να σε δούνε να γυρίζουν...

Νάμουνα μάνα θα καμάρωνα,
νάμουνα Δήμαρχος θα σε τιμούσα,
νάμουνα και θεός θα σ' έστεφα,
νάμουνα κοπελιά θα σ' αγαπούσα...

Στρατής Μαλλιάρος

Παρεκκλήσια και Εξωκλήσια της πόλης Πλωμαρίου και της περιφέρειας Πλωμαρίου

Παρεκκλήσια λέγονται αυτά που βρίσκονται εντός της πόλης ή του χωρίου και εξωκλήσια λέγονται αυτά που βρίσκονται εκτός, σε διάφορες περιοχές.

Παρεκκλήσια:

- 1. Αγίου Παντελεήμονα.** Μέχρι το 1938 ήταν ενοριακός ναός.
- 2. Προφήτη Ηλία.** Μέχρι το 1940 ήταν ενοριακός ναός.
- 3. Αγίου Ισιδώρου.** Ήταν ενοριακός ναός μέχρι το 1946.
- 4. Αγίου Αντύπα Ταρσανά.**
- 5. Αγίου Χαλαλμπους,** στο Πραστειό από το 1959.
- 6. Αγίου Κυπριανού και Ιουστίνης,** στο προαύλιο του Αγίου Νικολάου από το 1992.
- 7. Αγίου Δημητρίου,** στη συνοικία Αγ. Ιωάννου - Ίσα Μέσα.
- 8. Αγίου Βασιλείου,** πλησίον του Κέντρου Υγείας.
- 9. Αγίου Ευστρατίου,** στον αύλειο χώρο του Κέντρου Υγείας.
- 10. Αγίων Αναργύρων,** στο Α' Κοιμητήριο, ενορίας Αγίου Ιωάννου.
- 11. Αγίων Αποστόλων,** στο Β' Κοιμητήριο ενορίας Αγίας Παρασκευής.

12. Αγίων Αποστόλων, πλησίον του Αγίου Ισιδώρου.

13. Αγίας Μαγδαληνής (Σωματειακό) στη συνοικία Ίσα - Μέσα.

Αυτά τα παρεκκλήσια λειτουργούνται.

Εξωκλήσια:

- 1. Της Παναγίας,** στη θέση Κουτρούλια. Εορτάζει 21 Νοεμβρίου.
- 2. Παλιακκλησιάς.** Εορτάζει το Γενέθλιο της Θεοτόκου.
- 3. Αγίου Γεωργίου,** στο Άνω Χωριό. Εορτάζει 23 Απριλίου.
- 4. Αγίου Φανουρίου,** στο Άνω Χωριό, Σελάδι. Εορτάζει 27 Αυγούστου.
- 5. Μεταμορφώσεως Σωτήρος,** στην Αγκυκαθερή. Εορτάζει 6 Αυγούστου.
- 6. Αγίας Ειρήνης στην Αγκυκαθερή.** Εορτάζει 5 Μαΐου.
- 7. Των Ταξιαρχών,** στη θέση Πέντε Αλώνια. Εορτάζει 8 Νοεμβρίου.
- 8. Αγίου Θεωνά και Αγίας Σοφίας** στη θέση Πέντε Αλώνια. Εορτάζει 17 Σεπτεμβρίου.
- 9. Αγίου Ραφαήλ,** στην περιοχή Παλιακκλησιάς. Εορτάζει την Τρίτη Διακαινησίμου.

10. Αγίου Αντωνίου, στην Καρτσελή. Εορτάζει 17 Ιανουαρίου.

11. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, στην Καρτσελή. Εορτάζει 7 Ιανουαρίου.

12. Αγίου Κωνσταντίνου, στη Μέσουνα. Εορτάζει 21 Μαΐου.

13. Αγίας Ελένης, στη θέση Μέσουνα. Εορτάζει 21 Μαΐου.

14. Αγίου Συμεών του Στυλίου, στη θέση Σαρπίδα. Εορτάζει 1 Σεπτεμβρίου.

15. Αγίας Βαρβάρας, στη θέση Σπορδελό. Εορτάζει 4 Δεκεμβρίου.

16. Αγίου Σάββα, στη θέση Σπορδελό. Εορτάζει 5 Δεκεμβρίου.

17. Αγίας Μαρίας, στη θέση Σεδούντα. Εορτάζει 17 Ιουλίου.

18. Αγίου Γεωργίου, στη μέσα Σεδούντα. Εορτάζει 23 Απριλίου.

19. Αγίου Συμεών του Θεοδόχου, στη θέση Σεδούντα. Εορτάζει 2 Φεβρουαρίου.

20. Τιμίου Προδρόμου, στην Κουνέλλα. Εορτάζει 24 Ιουνίου.

21. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, Γενέθλιο, στη Λεύρα. Εορτάζει 24 Ιουνίου.

22. Αγίου Ανδρέα, στο Κάτω Χωριό, παλιά ενορία. Εορτάζει 30 Νοεμβρίου.

23. Ζωοδόχου Πηγής, στη θέση Βιγλάρι. Εορτάζει την Παρασκευή Διακαινησίμου.

24. Αγίου Ευσταθίου, στην Άμαξο. Εορτάζει 20 Σεπτεμβρίου.

25. Των Ταξιαρχών στην Άμαξο. Εορτάζει 8 Νοεμβρίου.

26. Αγίου Ιωάννου στην Άμαξο. Εορτάζει 23 Σεπτεμβρίου. Σύλληψη Προδρόμου.

27. Αγίου Γεωργίου, στη θέση Περιβόλια Σεδούντας. Εορτάζει 23 Απριλίου.

28. Αγίου Νεκταρίου, στη θέση Σέλαδος. Εορτάζει 9 Νοεμβρίου.

29. Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, στους κήπους Αγ. Ισιδώρου. Εορτάζει 29 Αυγούστου.

30. Αγίας Παρασκευής, πλησίον Παλιακκλησιάς. Εορτάζει 26 Ιουλίου.

31. Της Παναγίας, στη θέση Βατάχτι ενορίας Αγ. Παρασκευής. Εορτάζει 23 Αυγούστου.

32. Αγίας Αικατερίνης, στη θέση Κουντουριά. Εορτάζει 25 Νοεμβρίου.

33. Αγίας Άννας, στη θέση Κουτρούλια. Εορτάζει 25 Ιουλίου.

Πλωμάρι 12 Σεπτεμβρίου 2013
Πρωτ. π. Ευστράτιος Μανωλέλλης
(Πλωμάρι)

Σημ. Σύμφωνα με εκφρασθείσα επιθυμία του κ. Προέδρου του Συνδέσμου μας, καλό θα είναι και θα το κάνουμε, ν' αναφέρουμε, να γράψουμε σε προσεχή τεύχη του περιοδικού και τα εξωκλήσια όλων των ενοριών της περιφ. Πλωμαρίου, ξεχωριστά, Μεγαλοχωρίου, Παλαιοχωρίου, Αμπελικού κλπ. για να πληροφορηθούν όλοι οι συμπολίτες μας πόσα είναι όλα τα παρεκκλήσια και εξωκλήσια όλης της περιφέρειας Πλωμαρίου.

Γιατί στο Πλωμάρι

Του Στρατή (Τάκη) Ψαρρά

Καθόμουν σ' ένα από τα ζαχαροπλαστεία - καφετέριες της πλατείας του Πλωμαρίου μας κι απολάμβανα τον καφέ μου. Παραδίπλα, μια κυρία κουβέντιαζε με την παρέα της. Κάποια στιγμή είπε: "Στις φίλες μου τις Μυτιληνιές, στην ερώτησή τους τι βρίσκω στο Πλωμάρι κι έρχομαι, διατηρώντας μάλιστα και σπίτι που νοικιάζω, απαντώ. Μ' αρέσει κι αγαπώ το Πλωμάρι, γιατί μπορείς οποιαδήποτε ώρα, ανά-

λογα με τον καιρό και την εποχή, να κάνεις έναν παραθαλάσσιο περίπατο ή στην εξοχή, να κολυμπήσεις σε καταγάλανα νερά, να καθίσεις για καφέ, γλυκό, παγωτό, ποτό ή φαγητό, σε παραδοσιακό καφενείο, σε καφετέρια, σε ζαχαροπλαστείο, σε όλων των ειδών τις ταβέρνες. Κι ακόμα στη Λέσχη Πλωμαρίου, αίθουσα που δεν υπάρχει πουθενά στη Λέσβο. Από τη βεράντα της, από ψηλά, βλέπεις

όλη την πλατεία και το πράσινο πάρκο, όλο το πέλαγος, ήρεμο ή θυμωμένο, από το Καράμπουρνου, τη Χίο και μέχρι τα Ψαρά. Όλα είναι δίπλα σου, κοντά σου, μέσα στα πόδια σου. Δε λέω; Έχει και η Μυτιλήνη, απ' όπου γέννημα θρέμμα είμαι, αλλά δεν είναι το ίδιο, δεν είναι κοντά σου. Σε κανένα άλλο χωριό του νησιού μας δεν τα βρίσκεις όλ' αυτά, όλες τις ώρες. Ακόμα και μετά τα μεσάνυχτα υπάρχουν γλεντζέδες ή χασομέρηδες".

Τα σχόλια δικά σας. Ποιος θα το περίμενε από μια μη Πλωμαρίτισσα!

Σ' ό,τι με αφορά, ένιωσα έκπληξη και ικανοποίηση και είπα: ναι μεν αλλά υπάρχει κι ένα μεγάλο ΑΛΛΑ, που βγαίνει από το "ουκ επ' άρτον μόνον ζήσεται άνθρωπος". Και αναρωτήθηκα:

Τι άλλο ή άλλα προσφέρει ή θα μπορούσε να προσφέρει το Πλωμάρι στους Πλωμαρίτες και στους επισκέπτες του, Έλληνες και ξένους; Τι άλλα, εκτός από φαγοπότι και βόλτες, εκτός από το ξεπούλημα των ιδιοκτησιών μας στους ξένους, εκτός από το να γίνει θέρετρο συνταξιούχων Ευρωπαίων; Για δήθεν τουριστική αξιοποίηση ή προορισμό;

Ας αρχίσουμε, περιληπτικά, κι ενδεικτικά, από το τι θα μπορούσε; Ένα (υποβρύχιο) θαλάσσιο πάρκο. Ένα ενυδρείο. Ο απελθών δάσκαλος **Κώστας Καλδέλλης** το απετόλμησε. Προσπάθησε, ξοδεύτηκε, αλλά δε βρήκε ούτε ανταπόκριση, ούτε συμπράσταση. Ένα μουσείο "της προκοπής". Ανεύρεση και αξιοποίηση αρχαιοτήτων, σπηλαίων, έστω και μικρού βάθους. Ανακατασκευή υδρόμυλων. Αξιοποίηση της περιοχής της Κρυφτής. Αγορά και αξιοποίηση του αρχοντικού **Παπουτσάνη** (αυτού που εξωτερικά έχει κόκκινο χρώμα) στον Ταρσανά, με το ίδιο χρηματικό ποσό που αγοράστηκε το κτίριο, ερείπιο "για μουσείο ναυπηγικής τέχνης", το οποίο ούτε σε πενήντα χρόνια δεν πρόκειται να γίνει "άνθρωπος". Εκτοτε το αρχοντικό αυτό θα ήταν έτοιμο, χαρακτηριστικό δείγμα της εποχής της ακμής του Πλωμαριού.

Αναπαλαίωση του κτιρίου **ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ BENIAMIN ΛΕΣΒΙΟΣ**. Αναπαλαίωση

και ανάδειξη του κτιρίου "**ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΕΙΟΝ**".

Διαμόρφωση και εξωραϊσμός, στα "Καφνιδέλια" του λαγκαδιού με τα πλατάνια και τις ροδοδάφνες, ώστε, με τον απαραίτητο εξοπλισμό, ν' αποδοθεί στον κόσμο ως χώρος επισκέψιμος, παραμονής και απόλαυσης, ιδιαίτερα κατά την άνοιξη, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο, αλλά γιατί όχι και το χειμώνα! Κάτι σαν την Κοιλάδα των πεταλούδων, στη Ρόδο.

Σχεδιασμός και δημιουργία υποδομών, με βάση την πρωτογενή παραγωγή που έχει εγκαταλειφθεί, ώστε μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ν' ανοίξουν θέσεις εργασίας. Κι αν ήρθε χρήμα με το τσουβάλι. Αλλά, που! Τι σημαίνει σεβασμός στο χρήμα του Δημοσίου (το δικό μας ως λαού), άμεση κι επωφελής τοποθέτησή του, τι θα πει ιεράρχηση αναγκών, διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς μας κ.λπ., κ.λπ. είναι ψιλά γράμματα κι έννοιες για... ονειροπόλους, που επικαλούνται για δικαιολόγηση της ασχετοσύνης τους περί τα κοινά, οι κάθε φορά όποιοι διαχειριστές τους.

Συνεχίζουμε με το τι άλλο προσφέρει το Πλωμάρι:

Τους χώρους όπου στεγάζονταν το **ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ BENIAMIN ΛΕΣΒΙΟΣ**. Εκεί έχει συσσωρευθεί κι εκτίθεται αρκετός πλούτος του χθες του Πλωμαριού. Όμως ήταν και είναι κλειστό. Κανένας υπεύθυνος για το πού είναι το κλειδί, για το ποιος θα σε ξεναγήσει.

Το Πολιτιστικό Κέντρο, όπου στο μισό ισόγειο το ΚΑΠΗ και στο άλλο μισό εκτίθεται αξιόλογα, σε μουσειακή μορφή, το χθες της Πλωμαρίτικης σαπνοποιείας. Στο ανώγειο είναι η αίθουσα συνεδρίων, προβολών και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων, καθώς και δωμάτια για φιλοξενία. Ήταν ένα από τα σαπνοποιεία της εποχής των παχέων αγελάδων του Πλωμαριού, το οποίο ευτυχώς, παρά τις κομματικές μιζέριες, αξιοποιήθηκε για τα σημερινά δεδομένα. Απαιτείται ν' απεξαρτηθεί κομματικά και να υπάρξει μεγαλύτερη επισκεψιμότητα.

Ένα αξιόλογο πολιτιστικό δρώμενο, που

δεν τυχαίνει, αν και το αξίζει, της πρέπουσας προβολής, από τους... ανευθυνούπευθους. Είναι ένα τριώροφο (ισόγειο και δύο όροφοι) σπίτι-μουσείο, λίγο πιο πέρα από την κύρια είσοδο του ναού του Αγίου Νικολάου. Ανήκει στους **Γιώργο και Ανθή Καρατζά-Αντωνάρα** (Γανώση). Το αγόρασαν για γεροντικό τους, αλλά δεν το χαράμισαν για το σκοπό αυτό. Η όλη του δομή, εξωτερική και ιδίως η εσωτερική, κέντρισε τις ανησυχίες τους και την τάση τους για δημιουργία. Αυτό ήταν! Διατήρησαν το παλιό, το καινούργισαν με όλο το σεβασμό στο χθες του και, όπου έπρεπε, συνταίριαξαν και το σήμερα, για να είναι πιο λειτουργικό. Συγκέντρωσαν και συγκεντρώνουν ό,τι χρειάζεται για να γίνει ένα σπίτι μιας καλοστεκούμενης Πλωμαρίτικης, αλλά και Αγιασώτικης, απ' όπου ο **Γιώργος**, οικογένειας του χθες, το επίπλωσαν με τα χθεσινά, το στόλισαν και πρόσθεσαν και προσθέτουν, μουσειακά κι εκθεσιακά τω τρόπω, όλων των λογίων αντικείμενα-αντίκες. Κι όλ' αυτά ίδια δαπάνη. Αξίζει να ξεναγηθείτε και ν' αφιερώσετε ώρες. Η είσοδος ελεύθερη, χωρίς εισιτήριο. Αυτό που λείπει είναι μια ή περισσότερες ταμπέλες στην πλατεία και στο δρόμο που οδηγεί σ' αυτό, ώστε να τονίζεται η ύπαρξή του. "Ποιος καλός κι απρόκοφτος"!!!

Τη **ΛΕΣΧΗ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΛΕΣΒΙΟΣ**, για την οποία ήδη μίλησε η Μυτιληνιά κυρία. Είναι μια αίθουσα, που ούτε στη Μυτιλήνη, ούτε σε άλλο χωριό της Λέσβου θα τη βρείτε. Χιλιάδες τα βιβλία. Ελεύθερο διαδίκτυο, ζεστή ατμόσφαιρα, νόστιμοι μεζέδες από την καντίνα, μεσημέρι-βράδυ. Εκτός από το καλοκαίρι, κάθε Παρασκευή βράδυ προβάλλονται αξιόλογες κινηματογραφικές ταινίες. Υπάρχει δυνατότητα να παίξετε τάβλι, χαρτιά, μπιλιάρδο. Κοντεύει να κλείσει εκατό χρόνια ζωής κι όμως βρέθηκαν άνθρωποι και Πλωμαρίτες μάλιστα, που δεν τους χαρακτηρίζω, οι οποίοι θέλησαν να σταματήσουν, κλείνοντάς την, την πολιτιστική της διαδρομή. Δυστυχώς, πολλοί Πλωμαρίτες δεν την χαιρόνται, προβάλλοντας ανεδαφικές δικαιολογίες. Τώρα ανακαινίζεται και θέλω να πιστεύω πως θα γεμίσει από Πλωμαρίτες, Λέσβιους γενικά και μάλιστα νεολαία.

Για όλ' αυτά το Πλωμάρι, ανεξάρτητα από το ότι είναι γενέτειρά μας, αξίζει ν' αγαπιέται, αξίζει να δουλέψεις για να βρει την αίγλη του ξανά, βάζοντας τους πρέποντες στόχους κι όχι να το διαχειρίζεται.

Τα ίδια οράματα χρειάζεται και το νησί μας, η Λέσβος.

Πλωμάρι 25 Οκτ. 2013

BENIAMINEIA 2013

Παρασκευή 23 Αυγούστου 2013, στο Μεγαλοχώρι. Κι εφέτος η διοργάνωση συναγωνίστηκε την περσινή. Ψυχή της και πάλι η πάντα ζωντανή Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. μας **Μυρσίνη Μπούκη**, η οποία αφιλοκερδώς, όπως εξ' άλλου όλα τα τελευταία χρόνια, ανέλαβε και πλήρωσε όλα τα έξοδα της γιορτής. Η αγάπη της για την ιδιαίτερη πατρίδα της, για το Μεγαλοχώρι, πάντα και για όλα την καθοδηγεί.

Ξέρω πως δεν της αρέσει που γράφονται τα παραπάνω. Όμως η αλήθεια πρέπει να λέγεται.

Ήταν αρκετός κόσμος κατά τη Θεία Λειτουργία, το τρισάγιο στο κενοτάφιο του Βε-

νιαμίν και μετά στο καφενείο-ταβέρνα στην Καρυδιά, όπου ενώ όλοι απολαμβάναμε το αναψυκτικό ή το ουζάκι μας, δόθηκε από μένα το καθιερωμένο χρηματικό βραβείο στη μα-

θήτρια **Παρασκευή Βουλαλά**. Ακολούθησε το χορευτικό μέρος της διοργάνωσης, που απέσπασε θερμά χειροκροτήματα.

Σχετικές είναι και οι φωτογραφίες.

Δεν παραλείπεται να σημειωθεί και να τονιστεί πως στο μεγάλο **Βενιαμίν Λέσβιο** αναφέρθηκε ο συγχωριανός του νεαρός φιλόλογος καθηγητής **Δημήτρης Λαγουτάρης**, η ομιλία του οποίου εν συνεχεία δημοσιεύεται, όπως διαβάστηκε στην εκκλησία.

Το βράδυ ασφαλώς γλεντήσαμε με ζωντανή μουσική και τραγούδια, για όλα τα γούστα, στον ίδιο χώρο. Τα ξύλα, τα ζεϊμπέκικα και οι άλλοι ντόπιοι χοροί “πήραν κι έδωσαν” ως πολύ αργά. Και του χρόνου μας.

Τάκης Ψαρράς

Ακολουθούν οι φωτογραφίες και η ομιλία

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

«Απλούς ως ιερείς της εκκλησίας και ατάραχος ενώπιον μεγάλων κινδύνων, περιήρητο πανταχού τα στρατόπεδα, υποφέρων τους μεγίστους κόπους, τας δεινотάτους στερήσεις το παν προσφέρων υπέρ της πατρίδος και ουδέν υπέρ αυτού φυλάττων, ήτο λύχνος όστις καταναλίσκεται φωτίζων τους άλλους».

Τα λόγια αυτά χρησιμοποιεί ο **Ιάκωβος Νερούλος** σκιαγραφώντας τη μορφή ενός από τους μεγαλύτερους μετά τον **Κοραή** διαφωτιστές της νεότερης Ελλάδας. Μια μορφή με πολυκύμαντη δράση, χαμένη μέσα στην αφάνεια και κατακερματισμένη από ένα σωρό αντιμαχόμενες πληροφορίες και παρερμηνείες.

Μια μορφή που το έργο της οι αντιλαϊκές ξενοκρατούμενες συνθήκες που διαδέχτηκαν

το 1821 και η σύγχρονή του σκοταδιστική τάξη, άφησαν περιφρονημένο και ανεξέταστο στην πιο ανήκουστη λησμονιά με αποτέλεσμα να αποκεφαλιστούν και να εξαφανιστούν τα πολυάριθμα χειρόγραφα του και τα ανέκδοτα έργα του να παραμείνουν στο σκοτάδι ακόμη και κατά την διάρκεια του Διαφωτισμού.

Η επιγραφή «**ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΑΥΤΟΝ ΕΓΑΛΟΥΧΗΘΕΙ Ο ΣΟΦΟΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ**» μας οδηγεί πίσω στο 1762, στο Πλωμάρι το σημερινό Μεγαλοχώρι που διεκδικεί ζηλευτό προνόμιο ότι έδωσε στην Ελλάδα, η οποία ήταν υπόδουλη ένα λαμπρό φάρο των γραμμάτων και της σοφίας.

Ο πατέρας του **Ιωάννης Γιωργαντής ή Καρρές** ήταν μικροκτηματίας αγρότης. Ήταν φτωχόπαιδο ανάμεσα σε τέσσερα αδέρφια, δυο αγόρια και δυο κορίτσια. Το μικρό του όνομα δεν μας παραδόθηκε. Το προσωνύμιο **λέσβιος** με το οποίο δοξάστηκε το χρησιμοποίησε πολύ νωρίς, από τα μαθητικά του χρόνια όταν στον νάρθηκα της πλούσιας σε ξυλόγλυπτα και αγιογραφίες εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου έμαθε γραφή και ανάγνωση. Η φιλομάθειά του στάθηκε αιτία να μεταβεί με κάποιον συγγενή του στο Άγιο Όρος όπου έγινε μοναχός.

Το όνομά του **Βενιαμίν** από ότι ξέρουμε του δόθηκε από τον αδερφό της μητέρας του

Αμερισούδας, που ήταν ιερομόναχος και λεγόταν **Βενιαμίν**. Το 1786 χειροτονήθηκε διάκονος. Τότε αρχίζει η περίοδος των σπουδών του που κράτησε πολλά χρόνια σε πολλές χώρες και διακρινόταν από μια ακόρεστη δίψα για μάθηση. Πηγαίνει στην Ιταλία όπου παρακολουθεί μαθηματικά, φυσική και φιλοσοφία στο πανεπιστήμιο της Πίζας. Από εκεί μεταβαίνει στην Γαλλία όπου βρίσκεται στην πολυτάραχη περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης. Πέρασαν σχεδόν οκτώ χρόνια με σπουδές στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

Το 1798 επιστρέφει στις Κυδωνίες όπου αρχίζει την διδασκαλία του στη Σχολή Οικονόμου, που παίρνει χαρακτήρα ανώτερου ιδρύματος και μετονομάζεται σε Ακαδημία. Η θητεία του στην Σχολή κρατάει 14 χρόνια γεμάτα με επίπονους αγώνες αλλά έχει ως αποτέλεσμα την ανύψωση του **Βενιαμίν** στα μάτια των λογίων της εποχής αλλά και την απόκτηση ενός μεγάλου αριθμού φανατικών μαθητών.

Το γεγονός όμως ότι ο **Βενιαμίν** εισάγει στην Σχολή αρκετά νεωτεριστικά στοιχεία που είχε προσκομίσει από τις σπουδές του στο εξωτερικό στάθηκε η αφορμή να ξεκινήσει η προσπάθεια για να φύγει από τις Κυδωνίες και η Σχολή να επιστρέψει στο παλιό της πρόγραμμα. Κατηγορείται από πολλούς κυρίως από τον Σχολάρχη Χίου, **Αθανάσιο Πάριο**, συνεργάτη του Πατριαρχείου, ως νεωτεριστής και άθεος. Οι διώκτες βρίσκουν τα τετράδια των μαθητών του τα στέλνουν στο Πατριαρχείο το οποίο καταδικάζει τον **Βενιαμίν** ζητώντας του μάλιστα να απαρνηθεί τα νεωτεριστικά μαθήματα και να εναρμονιστεί με το πρόγραμμα της Σχολής.

Ο **Βενιαμίν** μπροστά στον φόβο του διωγμού λυγίζει και απαρνιέται τις απόψεις του λέγοντας με επιστολή του ότι πρόκειται για γεννήματα φθόνου. Έχοντας υποστηρικτές τον Πατριάρχη και τον διερμηνέα **Δημήτριο Μουρούζη** δικαιώνεται. Το 1812 όμως κουρασμένος πλέον από την στάση των συνεργατών του φεύγει από τις Κυδωνίες έχοντας ως όνειρο να μεταφέρει την Σχολή στην Μυτιλήνη την πατρίδα του. Αυτό όμως για πολλούς

λόγους δεν πραγματοποιείται και έτσι μεταβαίνει στην Πόλη όπου ξεκινάει το συγγραφικό του έργο.

Ετοιμάζει να εκδώσει τέσσερα συγγράμματα από τα οποία προφταίνει να εκδώσει τα τρία δίνοντάς τους επαναστατικό χαρακτήρα. Στο Ιάσιο το 1819 έχοντας πλέον μυηθεί στην Φιλική Εταιρία εκδίδει την “**Ηθική**”, σύγγραμμα που υμνεί την ελευθερία και την παιδεία. Πρωταπόστολος της Φιλικής Εταιρίας στο Αιγαίο οργανώνει την Μυτιλήνη προετοιμάζοντάς την για την Επανάσταση.

Μόλις ξεσπάει η Επανάσταση πηγαίνει στις Κυδωνίες. Συνεργάζεται με τον **Παπαφλέσσα** προσφέροντας τα μέγιστα στον αγώνα των Ελλήνων για απελευθέρωση από τους Τούρκους. Διορίζεται ως αρμοστής των νησιών Αιγαίου και υψώνει το λάβαρο της ελευθερίας και της ευνομίας.

Ο μεγάλος αυτός άντρας θα συνέχιζε το σπουδαίο έργο του αν δεν έπεφτε θύμα της τρομερής επιδημίας που ξέσπασε στο Ναύπλιο. Πέθανε όπως λέει ο **Δραγούμης** «επί της ψάθας» χωρίς τιμές, χωρίς λόγους.

Θα χρειαζόταν ώρες προκειμένου κάποιος να αναλύσει μια τόσο σημαντική προσωπικότητα όπως ο **Βενιαμίν**. Μη θέλοντας όμως να καταχραστώ την υπομονή σας τελιώνω με αυτό. Η σημερινή μέρα δεν αποτελεί μια μέρα απλής απόδοσης τιμών στον σοφό συγχωριανό μας αλλά αποτελεί και ένα έναυσμα για περισυλλογή και για έναν βαθύτατο προβληματισμό, στοιχεία σημαντικά στις δύσκολες αυτές εποχές που διανύει το έθνος μας.

ΟΙ ΝΕΕΣ/ΝΕΟΙ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΓΕΛ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

• **Αράμδογλου Μαρία** του Γεωργίου και της Ευθαλίας, Μαθηματικών (Σάμος) - Στατιστικής και Αναλογιστικών - Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών.

• **Αφαλωνιάτου Ταξιάρχουλα** του Δημητρίου και της Ειρήνης, Παιδαγωγικό Προσχολικής Εκπαίδευσης (Βόλος).

• **Βούρου Σταυρούλα** του Ισιδώρου και της Φραγκίσκας, Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής & Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Βόλος).

• **Γεωργιάδης Ιωάννης** του Ιωσήφ και της Μερόπης, Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε. (Σέρρες).

• **Γιαμμουγιάννη Μυρτώ** του Βάιου και της Μαρίας, Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας (Αθήνα).

• **Ζυμβραγουδάκης Σταύρος** του Κων/νου και της Αναστασίας, Φυσικής (Αθήνα).

• **Κουκαρά Ιγνατία** του Σταύρου και της Μυρσίνης, Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσσαλονίκη).

• **Μαμάκου Ειρήνη** του Παντελή και της Παραδείσης, Φιλολογίας (Ρέθυμνο).

• **Μουτζούρη Βασιλική** του Δημητρίου και της Πελαγίας, Κοινωνιολογίας (Μυτιλήνη).

• **Ναυπλιώτης Δημήτριος** του Αριστείδη και της Μαργαρίτας, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών Τ.Ε. (Καβάλα).

• **Πάτση Αικατερίνη** του Ρήγινος και της Μαρίας, Οικονομικών Επιστημών (Βόλος).

• **Πρωτονοτάριου Χριστίνα** του Μιχαήλ και της Βενετίας, Κοινωνιολογίας (Μυτιλήνη).

• **Πρωτονοτάριου Δήμητρα** του Μιχαήλ και της Βενετίας, Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος).

• **Σαμίδας Ιωάννης** του Λεωνίδα και της Πηνελόπης, Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική (Λαμία).

• **Σπάχιου Μέγκι** του Ντασμίρ και της Βιολίτσα, Σχολή Πλοιάρχων (ΑΕΝ).

• **Στεριανέλλη Παναγιώτα** του Δημητρίου και της Θεραπείας, Φιλοσοφία (Πάτρα).

ΤΟΥ ΕΠΑΛ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

• **Βομβύρα - Βάρτη Στυλιανή** του Μιχαήλ και της Μαρίας, Διοίκησης Επιχειρήσεων (Θεσ/νίκη).

• **Καρπέλη Πελαγία** του Νικολάου και της Αφροδίτης, Διοίκηση Επιχειρήσεων (Πάτρα).

• **Παντελέλλης Ηρακλής** του Εμμανουήλ και της Πελαγίας, Διοίκηση Επιχειρήσεων (Ηράκλειο).

• **Χαλδέζου Ιωάννα** του Παναγιώτη και της Μαρίας, Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος (Δράμα).

• **Χότζα Τζουλιάννα** του Ιλίο και της Ντιάνας, Διοίκηση Επιχειρήσεων (Λευκάδα).

ΤΟΥ 5ου ΓΕΛ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

• **Μωραΐτης Γιάννης** του Ευαγ., Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Βλέποντας θυμόμαστε

Με την επιμέλεια του εκδότη Στρατή Ψαρρά

Στο κεφαλόσκαλο της κεντρικής εισόδου του Γυμνασίου μας, είναι οι Γυμνασιάρχες και οι Καθηγητές μας του 1960 και 1961.

Σας υπενθυμίζεται ότι είναι μπροστά στο κτίριο το οποίο χτίστηκε κατά τα 1932-33 επί υπουργίας **Γεωργίου Παπανδρέου**, που όμως σύμφωνα με τη μαρμάρινη πλάκα, που ακόμα χωρίς αισχίνη τη διατηρούν, το κτίριο αυτό "... ΑΝΕΓΕΡΘΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΘΗ..." (διασύρεται και η Γραμματική) επί Δημαρχίας... (Για περισσότερα στα τ. 236 σελ. 18 και 237 σελ. 21.

1

Από αριστερά προς τα δεξιά Μανώλης Βούρος, Φωκίων Γάζελας, Μιχάλης Παπαντωνίου, Στρατής Μαυραγάνης, Γυμνασιάρχης (καθήμενος), Παναγιώτης Ξανθούλης, Δούκας Πασγιάνος, Γιάννης Αρμενάκας και Γεώργιος Οικονόμου.

2

Όρθιοι: Νίκος Δήμου, Γιάννης Αρμενάκας, Φωκίων Γάζελας, Παναγιώτης Μοσχόδης, Γιάννης-Ντίνος Βούρος.

Καθήμενοι: Λίτσα Λαγουμίδου-Σκριθάνου, Γεώργιος Οικονόμου, Γιουρούκος, Γυμνασιάρχης, Δούκας Πασγιάνος και Παναγιώτης Ξανθούλης.

Ευχαριστούμε την κ. Χωριατέλλη Κατερίνα, ανιψιά και βαφτισιμιά του Φωκίωνα Γάζελα, από το αρχείο του οποίου ανέσυρε τις φωτογραφίες.

Πάνω-κάτω στο 1960.

Μουσικοί, τραγουδίστρια, σερβιτόροι και ο ιδιοκτήτης του καφενείου και νυχτερινού κέντρου της εποχής εκείνης ΚΑΠΤΑΝΓΙΑΝΝΗΣ, που σήμερα είναι κλειστό, κοντά στο υπάρχον περίπτερο, απέναντι από το Ξενοδοχείο ΩΚΕΑΝΙΣ.

Αναγνωρίζονται, από αριστερά προς δεξιά, όρθιοι: **Παναγιώτης Τυρο-**

πώλης (σαντούρι), **Ποσειδώνας Καραβάς** (βιολί), **Ευελίνα** (τραγουδίστρια), **Καπτανγιάννης Τυροπώλης**, ιδιοκτήτης του κτιρίου, **Παναγιώτης Μυρογιάννης** - τζαζ - με τη γυναίκα του.

Καθήμενοι: **Μανώλης Ψαρράς** (Ντας), τον οποίο ευχαριστούμε για τη φωτογραφία και **Μανώλης Σαλάς** (Ρόγα), σερβιτόροι.

ΛΕΣΒΟΣ - ΠΛΩΜΑΡΙ - ΣΥΝ. ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ 1910

Δεξιά η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου, η μοναδική σ' όλο το νησί που είναι αφιερωμένη στον Ιωάννη Χρυσόστομο. Στη μέση και μπροστά η συνοικία του Αγίου Ιωάννη και στο βάθος το υπόλοιπο Πλωμάρι, τα εργοστάσια με τα φουγάρα τους και η θάλασσα με τη γραμμή του ορίζοντα, όπως ήταν το 1910.

Είναι Μάιος του 1980, μέσα στο ζαχαροπλαστείο-μπαρ των αδελφών Βούρου, σήμερα Ωκεανίς. Από αριστερά προς τα δεξιά: Ο **Κώστας Ψαρράς**, πατέρας μου, ο **Βαγγέλης Βλάχος**, λιμενοσταθμάρχης, ο **Γιάννης Βούρος**, ο **Αλέκος Μιχάλης** και ο **Θανάσης Θεοδωρόπουλος**, λιμενοφύλακες και ο **Ντίνος Λαγουμίδης**, εκτελωνιστής.

Στη σελ. 17 γίνεται λόγος για ένα σπίτι-μουσείο, ανάμεσα στα όσα λέγονται κάτω από τον τίτλο "Γιατί στο Πλωμάρι". Στα εκθέματα είναι και αυτά της φωτογραφίας. Χειροκίνητες μυλόπετρες, αυτές που αναφέρονται στη επόμενη σελίδα 24, στο θέμα για τους νερόμυλους, στην αρχή-αρχή. Ένας δίσκος χάλκινος, δρεπάνι, μικρό πιθάρι, ανέμη, μια προπέλα (έλικας) καΐκιού κι ένα πανέρι, πλεγμένο με καλάμια.

Όλα του χθες.

ΟΙ ΝΕΡΟΜΥΛΟΙ ΤΟΥ ΣΕΔΟΥΝΤΑ

Του Τάκη Ψαρρά

Για το άλεσμα σιτηρών, ελίων κ.λπ. οι προπαππούδες μας είχαν χειροκίνητες ή με ζώα κινούμενες μυλόπετρες, οι οποίες τώρα κοσμούν αυλές ή κήπους.

Μετά το 1845, που ήδη είχε αρχίσει να χτίζεται το σημερινό Πλωμάρι, αξιοποιήθηκε η δύναμη του νερού της “μάνας” στη Σεδούντα, που με ορμή χειμάρρου κατέβαινε προς τη θάλασσα. Οι νερόμυλοι χτίστηκαν, βέβαια, σε τοποθεσίες απότομης πτώσης του νερού ως καταρράκτης, αλλά και τεχνητής πτώσης (κουλέθρεις).

Μέχρι σήμερα εντοπίστηκαν είκοσι (20) θέσεις, όπου ήταν νερόμυλοι. Απ’ αυτούς δε σώζεται κανένας. Μόνο κάποιοι ερειπωμένοι τοίχοι. Μερικοί ισοπεδώθηκαν, πριν και μετά το 1900, λόγω επέκτασης του Πλωμαρίου προς τη συνοικία γνωστή ως “Ισα-Μέσα” και παραπέρα, δίπλα από τις όχθες του ποταμού Σεδούντα, προς την περιοχή γνωστή ως “Τα Άνθη”. Στη θέση τους χτίστηκαν και είναι μέχρι σήμερα σπίτια κι ένα ελαιοτριβείο, ο κάποτε, αλλά λεηλατηθείς, Α’ Ελαιουργικός Συνεταιρισμός. Άλλοι πάλι γκρεμίστηκαν, γύρω στο 1960, κατά τη διάνοξη του δρόμου προς τη “μάνα” του νερού, για την κατασκευή των έργων υδροδότησης του Πλωμαρίου με όλο το νερό της “μάνας” και μεταφορά του σε υδραγωγείο, το 1962, επί δημαρχίας **Γρηγορίου Τραγάκη**.

Όσοι νερόμυλοι είχαν απομείνει μετά το 1900 λειτούργησαν παράλληλα με την εμφάνιση των ατμομηχανών και των πετρελαιομηχανών και μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού μέχρι το 1960. Δηλαδή παράλληλα με εργοστάσια ελαιοτριβείων, αλευροποιείων, τριβείων κονιοποίησης της τάλκης (ταλκ) (που για τα ορυχεία της θα αναφερθούμε στο τέλος) και με το εργοστάσιο **Τραγάκη**, στον Ταρσανά, στη θέση ΕΣΣΟ ΠΑΠΑΣ, που ήταν αλευροποιείο και μακαρονοποιείο και το οποίο έκαψαν το φθι-

νόπωρο του 1945. Κατά τη διάρκεια μάλιστα της τότε στρατιωτικής Γερμανικής κατοχής (1941-1945) άλεθαν δημητριακά, ακόμα και σε μικρές ποσότητες (μία και δύο οκάδες), για να μπορέσει ο πεινασμένος κόσμος “να τα βγάλει πέρα”.

Η καταγραφή των νερόμυλων θα γίνει σύμφωνα με γραπτή και προφορική πληροφόρηση των συγχωριανών μας **Γρηγόρη Λούπου του Γεωργίου** (γραπτή) και **Αθηνάς Στέκκα-Χατζηδημητρίου του Γεωργίου** (προφορική). Με το **Γρηγόρη** πήγαμε δυο φορές για να μου δείξει την περίπου θέση του καθένα νερόμυλου.

Διευκρινίζεται ότι η θέση του κάθε νερόμυλου στη δεξιά ή αριστερή όχθη του Σεδούντα θ’ αναφέρεται, προς αποφυγή επαναλήψεων, με τη συντομογραφία ΔΕ ή ΑΡ και εννοείται η κατά τον ρουν δεξιά (ΔΕ) ή αριστερή (ΑΡ) τοποθεσία, δηλαδή από τη “μάνα” του νερού προς τη θάλασσα (από βορρά προς νότο).

ΔΕ: Εκεί που σήμερα είναι ένα από τα παραδοσιακά αρχοντικά σπίτια του Πλωμαρίου, με την ένδειξη (ότι χτίστηκε) ψηλά στην πρόσοψη “1906 ΜΑΪΟΣ”. Είναι απέναντι από το γεφύρι που το περνάμε για να πάμε στο Πολιτιστικό Κέντρο και δίπλα (μεσοτοιχία) από το ερειπωμένο ελαιοτριβείο του **Χατζηθασσιλείου** (Μπιλιόν), **Καλδή** μετά και τελευταία **Μανώλη Σίμου**. Το σπίτι αυτό τώρα ανήκει στη **Μαρία Χατζηδημητρίου-Πρωτούλη**, αρχικά δε στη γιαγιά της **Μαρία Μελανδινού** και μετά στη μητέρα της **Μυρσίνη Χατζηδημητρίου**.

ΑΡ: Λίγο πριν πάμε στο γεφύρι “τ’ Ξειδιά” κατευθυνόμενοι προς τα “Ισα-Μέσα” ή προς το Μεγαλοχώρι.

ΔΕ: Στη θέση όπου το **ελαιοτριβείο** του κάποτε Α’ Ελαιουργικού Συνεταιρισμού Πλωμαρίου.

ΑΡ: “**Του Τροιζή ο μύλος**” εκεί όπου αρ-

χίζει ο δρόμος προς “τα Άνθη”.

ΑΡ: “**Του Σαράντου ο μύλος**” μέσα από το υπάρχον τώρα ξύλινο γεφύρι.

ΔΕ: Του **Χριστοδουλέλλη**, στο Κάτω Λιμνί.

ΔΕ: Του **Αγιακάτσικα**, στο Άνω Λιμνί.

ΑΡ: Του **Γιαμά**, στου Ρχα (Ρηχά).

ΔΕ: Του **Παναγιώτη Μυλωνά-Καλδέλλη**, στη θέση Μπουροί.

ΑΡ: Του **Σταυρέλλη**, στη θέση Αφριάρη.

ΑΡ: Του **Διμερτζή**, επίσης στη θέση Αφριάρη.

ΑΡ: Του **Τζάνου Τυροπώλη** (τ’ Τζαν η μηχανή), στη θέση Περιβόλια.

Ήταν τρεις μύλοι και η κίνηση μεταδίδονταν με άξονες και γρανάζια. Ο ένας ήταν ελαιοτριβείο, ο άλλος για δημητριακά και ο τρίτος για κονιοποίηση της Ισλανδικής κρυστάλλου (τάλκης-ταλκ).

ΑΡ: Του **Ρεπανέλλη**, απέναντι από τον Άγιο Συμεών.

ΔΕ: Του **Συκά**, απέναντι από την Αγία Μαρίνα.

ΑΡ: Του **Πατρωνή**, απέναντι κι αυτός από την Αγία Μαρίνα.

ΔΕ: Του **Λαγουμίδη**, γνωστός και ως του **Ταμουργκέλλη**. Είναι κοντά στην υπό κατασκευή λιμνοδεξαμενή - Φράγμα (Άντε να δούμε σε πόσα τέρμενα θα τελειώσει!!!). Είχε δύο μυλόπετρες και κινούνταν με ιμάντες.

ΑΡ: Λίγο πιο κάτω από την πηγή, “**τη μάνα**” του νερού, κάτω από τον Άγιο Γεώργιο υπάρχουν δύο τοίχοι παλαιοί, ερείπια δύο ακόμη νερόμυλων, άγνωστο σε ποιους ανήκαν.

Όλοι οι παραπάνω νερόμυλοι βρίσκονται στο φαράγγι του Σεδούντα ποταμού. Έχει όμως εντοπιστεί ακόμα ένας στο φαράγγι του Ροδίτη (Ρόγια), που κατεβαίνει κι ενώνεται με το φαράγγι του Σεδούντα, δίπλα από το εκκλησάκι της Αγίας Μαρίας.

Τελειώνοντας με τους νερόμυλους, ας ευχηθούμε ν’ αναπαλαιωθεί ένας απ’ αυτούς, όπως έχει γίνει και σ’ άλλα μέρη της πατρίδας μας π.χ. στη Δημητσάνα, που έκαναν το

μπαρούτι.

Μιας και υπήρξαν νερόμυλοι για ν’ αλέθουν το ταλκ, την Ισλανδική κρύσταλλο, πρώτη ύλη που ακόμα υπάρχει στην περιοχή του Πλωμαριού, ας το δούμε και το θέμα αυτό ειδικότερα.

Πηγή: Έκθεσις Αθανασίου Ι. Σοφιανόπουλου, Επιμελητού του Πολυτεχνείου και Διευθυντού της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Μεταλλείων της Γενικής Διοικήσεως Νήσων Αιγαίου, που συντάχθηκε στις αρχές του 1913, “Περί της βιομηχανικής κινήσεως εν τη νήσω Λέσβω”. Δημοσιεύθηκε, μαζί με άλλες εκθέσεις, το 1913 στη Μυτιλήνη. Το πρωτότυπο εκείνο βιβλίο επανεκδόθηκε, προ δύο ετών, από τις εκδόσεις Αιολίδα, Η ΛΕΣΒΟΣ ΤΟ 1912, 2011 Β’ έκδοση (Βλ. σελ. 23 και 47 από άλλη του έκθεση).

Ορυχεία: 4 στο Καραγάτς ή Άνυδρο. 1 στο Βούρκο (Σταυρό) και 3 στην Κρυφή. Προσθέτουμε και στη θέση Μέτιο και ίσως στη Λέβρα ή στο Λιμνί. Αυτά στο Πλωμάρι. Στη Γέρα είναι στο Κάτω Τρίτος και η κοινοποίηση γίνονταν στο Πέραμα.

Εργοστάσια: 3 ατμοκίνητα και 2 πετρελαιοκίνητα.

Νερόμυλοι: 3 με στρόβυλο και 5 κοινοί.

Στην έκθεση δεν αναφέρονται οι θέσεις όπου τα εργοστάσια και οι νερόμυλοι. Γράφει μόνο ότι “Τα εργοστάσια ταύτα ανήκουσιν εις τους κατόχους των ορυχείων και ευρίσκονται παρ’ αυτά”. Εμείς, προς το παρόν, από την παράδοση, γνωρίζουμε ότι στου **Τζάνου Τυροπώλη**, όπως και πιο πάνω αναφέρεται, αλέθονταν και ταλκ, τάλκη ή η Ισλανδική κρύσταλλος.

Με την ευκαιρία αυτή, που αναφερόμαστε δηλαδή σε πράγματα που είχε το Πλωμάρι και χάθηκαν, παρακαλούμε, για να σωθεί η πολιτιστική κληρονομιά του Πλωμαριού μας, να γράψετε για να το δημοσιεύσουμε ή να μας στείλετε αντίγραφα φωτογραφιών, που έχουν σχέση με κτήρια, με εκδηλώσεις, όπως Απόκριες, δευτεράνάσταση με τις κούνιες ή από Πρωτομαγιάς, με οτιδήποτε γίνονταν και τώρα ξεχάστηκε.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ο **Παναγιώτης Ηρακλέους**, μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου μας, Αστυνομικός, προήχθη στο βαθμό του Αστυνόμου Β', δηλαδή Μοιράρχου. Του ευχόμαστε τύχη καλή όπως μέχρι τώρα. Η χαρά του διπλασιάστηκε γιατί απέκτησε και δεύτερο παιδί, τον **Μπάμπη**.

Στη γυναίκα του και σ' εκείνον, καθώς και στους γονείς τους, ιδιαίτερα στον παππού **Μπάμπη**, το Δ.Σ. μας εύχεται να τους ζήσει, να το χαίρονται και καλή ανατροφή.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Δημήτριος Νικ. Κουλανδρής (ετών 68)

Με πόνο ψυχής, βαθιά θλίψη και οδύνη κηδεύσαμε τον αγαπημένο μου σύζυγο και πατέρα των δύο θυγατέρων μας, της Νίκης και της Μαρίας, εδώ στο Πλωμάρι 12 Ιουλίου 2013. Ως γυναίκα του ήθελα να ευχαριστήσω τον π. Ευστράτιο, που στον επικήδειο, με ταξύ των άλλων καλών λόγων του, θυμήθηκε το Δημήτρη μου από τα νεανικά μου χρόνια μέχρι σήμερα.

Η πονεμένη σύζυγός του
Ειρήνη Δημ. Κουλανδρή

διακρινόταν για την αγάπη του προς την εκκλησία μας και την ακεραιότητα και τιμιότητα του χαρακτήρα του, που μέχρι που έφυγε από τη ζωή τα διατήρησε, γι' αυτό όλο το Πλωμάρι είναι παρόν στην εξόδιο ακολουθία του. Τις πατρικές συμβουλές μας τις τήρησε στην Αμερική, επί 40 χρόνια που έζησε εκεί.

Με την εργατικότητα του και την τιμιότητά του έγινε ένας άριστος οικογενειάρχης και ένας ξακουστός μάγειρας στη Νέα Υερσέη. Όλοι οι Έλληνες τον αγαπούσαν και τον εκτιμούσαν, διότι δεν παρέλειψε να πηγαίνει κι εκεί κάθε Κυριακή στην εκκλησία, όπου επί ορισμένα χρόνια υπηρέτησε και σαν Επίτροπος της εκκλησίας.

12 Ιουλίου 1945 γεννήθηκε, 12 Ιουλίου 2013 πέθανε.

Ας είναι η μνήμη του αιωνία.

Μέρος του επικήδειου λόγου του π. Ευστρατίου Μανωλέλλη

Όπως οι μεγαλύτεροι από σας θυμούνται χειροτονήθηκα εδώ σ' αυτόν τον περικαλλήναό της Αγ. Παρασκευής την ημέρα της γιορτής της 26 Ιουλίου 1960, ως ιερέυς και εφημέριος του ναού, όπου υπηρέτησα επί 3 χρόνια και τα υπόλοιπα στον Άγιο Νικόλαο.

Το 1961 ήλθε με την αείμνηστη μητέρα του Μεταξία στο σπίτι μας να μας αποχαιρετήσει ένα παλικάρι 16 ετών για να πάει στην Αμερική, εκεί που ήταν ο πατέρας του Νικόλας, για να δουλέψει και να μείνει κοντά του, ο αείμνηστος Δημήτρης. Από νέος

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας, εκφράζοντας και τα συναισθήματα των συγχωριανών μας, συμπάρισται στο πένθος για το Δημήτρη, ο οποίος ζωντάνευε τα Πλωμαρίτικα καλοκαιρινά βράδια με τα "Μαντάκια" του, αφήνοντάς τα, αν κι έφυγε, ζωντανά.

ΑΙΩΝΟΒΙΑ ΠΛΩΜΑΡΙΤΙΣΣΑ

Ήταν η **Περσεφόνη Οικονόμου**, μητέρα της Σουλτάνας Οικονόμου, στην οποία ευχόμαστε να πάρει τα χρόνια της, συζύγου του συν/χου

τώρα Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου, συγχωριανού μας, Ηρακλή Κωνσταντινίδη. Έζησε 108 χρόνια.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Δάφνη Πιτσιλαδῆ50,00€
στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη,
του γιού της Γιάννη και των γονέων
της Γιώργου και Ειρήνης Δεληγιάννη.
Ειρήνη Κουλανδρή50,00€
στη μνήμη του συζύγου της Δημήτρη

Παναγιώτης Ψαρράς50,00€
στη μνήμη των γονέων του Κώστα και Σοφίας
Τάκης Ψαρράς50,00€
στη μνήμη των γονέων του Κώστα και Σοφίας
Μυρσίνη Ραφτέλη30,00€
στη μνήμη του συζύγου της Ανδρέα

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Μαρίκα Σοφιανού-Πιτσιλαδῆ50,00€
Μεταξούλα Σαλά-Καλέλλη20,00€
Γιώργος Ευαγγελινέλλης20,00€
Μιχάλης Φρατζόγλου50,00€
Παναγ. Μουτζούρης70,00\$ Αυστρ.
Μυρσίνη Στεριανού20,00€
Δούκας Τραντάλης50,00€
Γιάννης Σπανέλης50,00€
Στρατής Τυρανής50,00€
Μαρία Βερδούκα50,00€
Βασιλική Αθανασοπούλου50,00€
Ειρήνη Μιχαλακέλλη50,00€
Βασιλική Σίμου50,00\$ Αυστρ.
Δάφνη Πιτσιλαδῆ50,00€
Δημήτρης Πιτσιλαδῆς30,00€
Νίκος Τυρανής20,00€

Μιχάλης Κριτζάς100,00€
Κούλα Σκαρλής50,00€
Πηνελόπη Τάρος (Τραγάκη)50,00€
Γιάννης Οικονόμου20,00€
Τάκης Σκουλός30,00€
Σουλτάνα Τυρανή50,00€
Πέρσα Σανιδά20,00€
Βαγγέλης Αγάλιας50,00€
Χρήστος Χασιώτης20,00€
Ιωάννης Μουτζούρης100,00€
Γρηγόρης Αντωνάκας50,00€
Μαρίκα Τσαμπάνη20,00€
Φίλιππος Λαγουτάρης30,00€
Στέφανος Τσαμουργκέλης30,00€
Τάσος Αντωνίου20,00€
Περσεφώνη Πρωτούλη20,00€

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ στο τ. 240

— Παρακαλείσθε να διορθώσετε με το χέρι στα τεύχη 239 και 240, δηλαδή Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2013 και Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2013, το έτος 35 σε 36.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ στο τ. 240

— Στη σελ. 13, να σβήσει η παρένθεση και οι λέξεις (πιο πάνω).

— Στη σελ. 15, κάτω αριστερά, στον αρ. 12, το επίθετο Πανακῆς να γίνει Παναής.

— Στη σελ. 16, στη σημείωση: Αντί προσευχῆ - προσεχή.

— Στη σελ. 17, Αντί συνταίριαζαν - συνταίριαξαν.

— Στη σελ. 17, στον αρ. 26 να γίνει Τρίγωνα, όχι Τριγώνα και Τριγώνας.

— Στη σελ. 17, στον αρ. 42. Αντί Κ. Χωριό να διορθωθεί σε Αμπελικό και να προστεθεί: Και στο Κ. Χωριό από 1936-1946.

— Στη σελ. 17, στον αρ. 43. Αντί από

Παλαιοχώρι να γίνει από Σταυρό / Βούρκο / και να προστεθεί μετά το "...Πλωμαρίου" και στο Παλαιοχώρι.

— Στη σελ. 17, στον αρ. 46. Κι εδώ το Τριγώνα να γίνει Τρίγωνα. Μετά τη λέξη Πάτου να μπει τελεία και μετά να προστεθεί: Το κατά κόσμον όνομά του ήταν Χρύσανθος Γεωργαντής.

— Στη σελ. 18, μετά τη λέξη Πλωμαρίτες, (κόμμα) δηλ. να είναι: "...από Πλωμαρίτες, Λέσβιους γενικά".

— Στη σελ. 19, κάτω δεξιά, η λέξη σήμερα να διορθωθεί με το χέρι σε ημέρα, ώστε να γίνει: "Θέλει δε έλθει ημέρα του Κυρίου..." Διαβάστε προσεκτικά την περιγραφή αυτή. Νομίζω ότι μοιάζει να γίνεται περιγραφή μιας πυρηνικής έκρηξης. Εσείς τι λέτε;

— Σελ. 22, 2η φωτογραφία, το όνομα είναι Σαράντος Τυροπώλης και όχι Τζάνος.

ΜΗΝΑΣ Ν. ΑΡΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Ορθοπεδικός Χειρουργός
 Χειρουργός Κεφαλής & Τραχήλου

Επιστημονικός Συνεργάτης Γενικής Κλινικής & «Παιδών» ΜΗΤΕΡΑ

Νοσοκομείο: «ΜΗΤΕΡΑ»
 Τ: 210 6869403
 Κ: 6977 123446
 E: artminas@yahoo.gr

Ιατρείο: «ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΙΣΤΗ»
 Κρήτης 72, Νέα Ιωνία
 Τ: 210 2717066
 F: 210 2717924

Νίκος Βουλαλάς
 Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής

Γ. Σισίνη 5, 115 28 Αθήνα
 (Σταθμός Μετρό: Μέγαρο Μουσικής)
 Τηλ.: 210 72 29 281
 Κιν.: 6976 111 450
 e-mail: nikolaosv@gmail.com

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ MSc
 ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

MSc in Manipulative Therapy
 in Coventry Uni., UK
 Πτυχιούχος ΤΕΙ ΛΑΜΙΑΣ

μουτζουρι.μαρια@yahoo.com

Θεραπείες και κατ' οίκον Τηλ.: 6977 073125

Άννα Π. Νάνου
ΑΛΛΕΡΓΙΟΛΟΓΟΣ

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας
 Αλλεργιολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας

ΙΑΤΡΕΙΟ: Λεωφ. Δημοκρατίας 39
 151 27, Μετσίτσια, Αθήνα

τηλ./fax: 210 80 30 554
 κιν.: 694 66 88 046
 e-mail: nanouanna@yahoo.gr

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΚΑΡΑΜΠΙΠΕΡΗΣ
 ΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ & ΓΝΑΘΙΚΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
University-Mannover, Germany

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
University-Mannover, Germany

ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ:

ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ MSc, University-Mannover, Germany
 ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΣ, University-Mannover, Germany
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ LASER, Elisabeth Hospital, Berlin, Germany

ΙΣΟΓΕΙΟ

Τηλ: 2100812865
 6979172665

www Implant-dentistry.org
 www.aesthetic-dentistry.org

Βασ. Σοφίας 121 Αθήνα

ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ Ε. ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Π. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ 83 ΤΗΛ. 22510 28507
 ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΚΙΝ.: 6946 55 41 21
 e-mail: theodoridou_vicky@yahoo.gr

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Χ. ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 43
 Κ. ΧΑΛΑΝΔΡΙ 152 31
 (Τος ΟΡΟΦΟΣ)

ΤΗΛ.: 210 67 49 912
 ΚΙΝ.: 6974 987 842
 kouloubi.aik@dsa.gr

www.lawoffice-ka.gr

• ΕΛΑΙΟΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ •

ΠΛΑΣΤΙΚΑ - ΛΑΔΟΜΠΟΙΕΣ
 ΤΕΧΝΟΤΡΟΠΙΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΙΩΤΕΛΗΣ

Φάρρων 14 - Δραπετσώνα

Τηλ.: 210 4626.392 - Κιν.: 6972 392630

ΥΘΡΑΥΛΙΚΑ - ΘΕΡΜΑΝΣΗ
 ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
 ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ ΠΕΣΒΟΥ - ΚΙΝ.: 6946408202

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΜΙΚΡΟΔΕΜΑΤΩΝ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΠΑΤΕΡΜΑΝΗΣ

ΠΑΡΑΛΑΒΗ-ΠΑΡΑΔΟΣΗ
 ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΣΑΣ

ΠΛΩΜΑΡΙ-ΜΥΤΙΛΗΝΗ-ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 694 800 1201 - 697 25 31 289
 22520 31451 - 697 849 4007

Μεσιτικό Γραφείο

Σκάλα Ερεσού
Τ.Κ. 81105

Ερεσός

22 530 52 170

22 530 52 171

6947021559

Ελευθ. Βενιζέλου 21
Agora Center, 1ος όροφος

Μυτιλήνη

22 510 41 770

22 510 42 137

Αγορές - Πωλήσεις - Ενοικιάσεις - Αντιπαροχές
Ανακαινήσεις - Επισκευές - Κατασκευές
Νομική & Οικονομική Υποστήριξη

www.lesvosestate.gr contact@lesvosestate.gr

ΠΙΤΣΙΛΑΔΗ
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ 100%

ΟΥΖΟ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

42% Vol. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ
ΣΤΟ ΠΛΩΜΑΡΙ ΛΕΣΒΟΥ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΤΟΠΟΙΑ ΠΙΤΣΙΛΑΔΗ
ΤΗΛ.: (22520) 32306 0.70 L

ΙΔΕΑ ΤΕΧΝΗ
τόσο φυσικό... σαν το αληθινό!!!

ΧΩΡΙΑΤΕΛΛΗ ΕΛΕΝΑ
διακοσμητικές & μονωτικές κατασκευές

ΚΟΜΗΝΗΛΑΚΗ 10 - 61100 - ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ.: 22510 40.212 - ΚΙΝ. 6936 661468 - e-mail: idea_kai_techni@yahoo.gr

Επισκεφθείτε μας για να ενημερώνεστε για το Πλωμάρι και για μας
www.plomarion.com & www.plomaricity.gr

ΨΑΡΑΔΕΛΛΗΣ
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ - ΠΛΑΚΑΚΙΑ

**ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ
ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ**
ΣΕ ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΠΛΑΚΑΚΙΑ
ΑΞΕΣΟΥΑΡ & ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ W.C.
ΑΠΟ ΤΟ 1950 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 2105240474
www.psaradellis.gr
e-mail: info@psaradellis.gr

ΑΘΗΝΑ • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΑΧΑΡΝΑΙ • ΚΡΗΤΗ • ΠΑΤΡΑ

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΑΛΔΕΛΗ

ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΗΣ

Πλωμάρι Λέσβου Τ. Κ. 81200

Τηλ/Fax: 22520 31711 Κιν: 6974 142661, 6932411563

www.lesvos-realestate.com • e-mail: m-estate@otenet.gr

**Ειδησεογραφικό Blog από το Πλωμάρι
Τα Νέα του Πλωμαρίου Online**

ΜΕΣΙΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ REAL ESTATE AGENCY

Αγάλιας Ευάγγελος
Αγάλιας Εμμανουήλ

Πλωμάρι Λέσβου

T.K. 81 200

www.realestate-plomari.com

Mail: admin@realestate-plomari.com

Τηλ. Γραφείου: 22520 32474

Fax Γραφείου: 22520 33054

Τηλ. Οικίας: 22520 32354

Κινητό: 6944 851862

THE REAL GREEK TAVERNA

IN PLOMARI WITH TRADITIONAL HOME
COOKING AT

ΜΑΜΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ'S

Τηλιακός Παντελής
Μαμά - Κατερίνα

ΑΜΟΥΔΕΛΙ - ΠΛΟΜΑΡΙ

TEL. 2252 300366

MOB. 6973700662

Δικηγορικό Γραφείο
Γεωργίου Π. Κομνηνάκη

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΚΟΜΝΗΝΑΚΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Αν. Κιουρκατιώτη 44, 136 72 Αχαρνές Αττικής
Τηλ/fax. 210 2466464, κιν.: 6974 611610
e-mail: komninakis.g@dsa.gr

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΩΜΑΔΕΛΛΗΣ Ο.Ε.

Παράδοση κατ' οίκον

Λ. Δημοκρατίας 59 (έναντι εκκλησίας Ζωοδ. Πηγής), Μελίσσια
Τηλ.: 210-61.36.499, 210-80.47.010

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΤΥΡΑΝΗΣ

ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ

<<Άγιος Ιωάννης>>

6974658754

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

**ΚΡΕΑΤΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΜΑΣ**

Ladies Club

Ελίνα & Ζωή Σκορδαί

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Γυναικείο

Αποτρίχωση Μανικιούρ

Ανδρικό

Τεχνητά νύχια

Παιδικό

Πεντικιούρ Τατουάζ

Extensions

Τεχνητό Μαύρισμα

Πλωμάρι Τηλ.: 22520 33667

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Καρπούζη

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

εφημερίδες βιβλία περιοδικά ημερολόγια

Θεοδοσίου 23 & Πετρουπόλεως (Στάση Σιδηρ) Ίλιον
Τηλ. Fax: 210 2619003 - 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΟΥΖΟ
ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ
ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ
“ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ ΕΠΕ”

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1860

Πλωμάρι, 81200
Λέσθος
Νησιά ΒΑ Αιγαίου

Τηλ. 22520 32741
ή 22520 33300
Fax: 22520 32231

